

309436

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

జెన్న పట్టణము 1918 సం॥ జూలై నెల 24 వ తేది బుధవారము

No. 97

సంపుటము. ౫

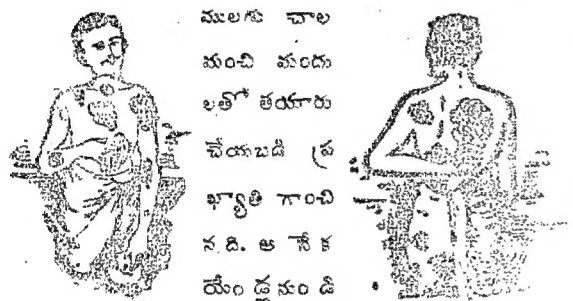
కాళియా క్రి నా మ సంతకం ఆహా మా స బ మ శ్ర ప్ర థ మ గ.

సంచిక ౯౭

తామరలైలము.

డబ్బి 1-8 0-6-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

రాజరాజి గుర్తుగల తామరలైలము పూతివాళక

యన్న తామర నాలుగుదుసారులు రావిన తోడనే పోయిన దని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు. కాన తామర తీట ఏమగ గట్టి మొదలగునవి గలవారందరు ఈ లైలమును ఒక సారి వాడి చూడ గోరవము. దీనిని రావిన మంటయిందను. చర్యము నలువెక్కదు, పుంకు పడదు.

అప్పుతాంజనం డిపో, 6, లంబాకెట్టిపేటి, చుచ్చాగు

నర్వవృత్తిక విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు)

మృత్యువృత్తిక విషనంజీవిని సంతోషముతో పోషించు.

ఇది ప్రతి మంటయిందును చుండ వలసిన సాఫ్ట్ వర్క్ ము. అన్ని వయస్సువాని యేయవలెదగునట్టి డ్రాగంబువలెయున్నది. ఎన్ని దినములును మందు గుణములుగాని లేకుండు మార్పులే కాక ఎటువంటి దుష్ప్రభు, పొడు, ఇట్టి యెటువంటి విషయములకును కాటుకలకు నుచును. వలెపాకెట్ 1-8 0-6-0. పోస్టు ఖర్చు 0-3-0. 1 దుష్ప్రభు పోస్టు వలె 0-0-0. పోస్టు లేకుండు. మరేమార్కు 2 పోస్టులు 4 పిండుమార్కులకు పోస్టు ఖర్చు 0-3-0. 35 మార్కులు కనిపించు. నియంత్రించు. విషయము: ధన లక్ష్మి కం పేని, ౧౦౦ మార్కుల పోస్టు, పోకాదుపేట పోస్టు, మదరాసు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1-7-18 మొదలు చందావివరము.

చందా సం॥ కు	దినపత్రిక	సంచికతో
6 మాసములకు	18-0-0	18-8-0
3 " "	9-0-0	9-12-0
1 " "	4-8-0	5-8-0
1 " "	1-8-0	
వి. పి. ఖర్చులకు శేరే తిరుగు తీరంగవలయును.		
లోకలు చందాదారులకు మాత్రము		
దినపత్రిక చందా సం॥ కు	15-0-0	
... .. 6 మాసములకు	7-12-0	
... .. 3 మాసములకు	4-0-0	
... .. 1 మాసములకు	1-6-0	
విడిపత్రిక	0-1-0	
చందా సం॥ కు	3-0-0	4-0-0

మేనేజరు : ఆంధ్ర పత్రిక.

తమ కార్యములను సకాలములో నెరవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందరును

"ఎలెక్ట్రా" వాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు.

సరియైన కాలములో తమ సంతకేతిక స్థలములకు పోగలరు.

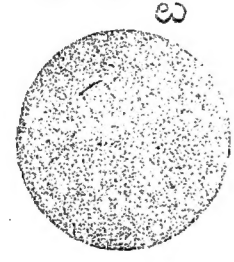
"ఎలెక్ట్రా" (1049)

ఎలెక్ట్రా లిమిటెడ్

చాల దిక్కుమంగళమును.

గడియారములకు శ్రేష్ఠ మైన

పరికరములతో చేయబడినది.

బెర్న్ లో 1914 సం॥ జరిగిన జాతీయ వస్తుప్రదర్శనమున గృహలెటు సిగ్గు ఎలెక్ట్రా వాచికి గొప్ప బహుమతి (గృహంబు (పిక్చర్) ఒకంబువడినది. గొప్ప బహుమతము.

గ్వా లెట్ కం పె నీ, స్విస్ మే డు.

నమ్మక మైన గడియారములు. చౌక ధరలు. పలువిధములగు వాచీలుగలవు. క్రతిచోటను దొరకును.

ఏజెంట్లు: జి. ఇ. సంపత్ కెట్టి అండు కో, ఎస్ ప్లనేడు. మదరాసు

ఇనాం! ఇనాం!! ఇంగ్లీషు లీవర్ గడియారము

(1241) ఈ చిన్న గడియారము మిగుల మేలైనది. చూచుటకు అందముగా నుండును. ఇండియా కేరళములకు ప్రఖ్యాతి పొంది యున్నది. ఈ సేల లోగా తెప్పించుకొను వారికి మేలైన పోస్ట్ పేజీ బహు మాన మిచ్చెదము. త్వరపడు. గడియారము ఒకటికి బహు మానములూ. రూ. 8-8-0. 4 సంవత్సరములు గ్యారంటీ మేలైన ముంతేతి గడియారముతోలుపట్టుతో సహా రూ. 5-12-0 మేలైన ముంతేతి గడ్ మెటల్ గడియారము 7-0-0 W.R. Triumph & Co, 24, Bunder St, Madras

మోహిని తైలము:— స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునపురును. సువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0 అప్పుతాంజనము డిపో, బొంబాయి అండ్ మదరాసు

గనేరియా విల్లు

అనేక దినములుగా శరగోగములన బాధకొందుమందు వారికి అన్యతము. మర్మస్థానమున గల పోటు, చీమ కాయలు విషజల ప్రావము వీటిని నిర్మూలము చేసి రోగిని మంచి స్థితికి తెచ్చును. అన్ని రకముల శరగోగములను బోగొట్టును. వెల డబ్బి 1-8 రూ 1. నుగంధపాల వర్షు 12 అవున్సుల బుడ్డి వెల రూ 1. ఆయుర్వేదిక్ మెడికల్ స్టోర్స్, వైదాపేట, మదరాసు. (1167)

ఆర్ టి జూ సా.

శరీరమును విడచినతరువాత అత్తపిల్ల. కష్టముల సర్వాభిమాను గురించిన కృత్యములకు గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, పి. పి. చిన్నలూ చక్కని గ్రంథము. వెల రూ. 0-8-0 మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టుబాక్సు 312, మదరాసు.

మహారాజా హోటాలు

(1912 సం॥ లో స్థాపించబడినది.) చెన్నపురి రాజధానిలో ముఖ్యమైన ఇండియన్ హోటలు ఇదియే. నెం. 121 ఆర్ మీనియన్ కిట్, మద్రాసు. (ప్రాజెక్టుల ఎదురుగా) (1102) ట్రాంస్మిషన్ అతిసమీపముగానున్న పట్టణమధ్యమందున్నది. ప్రయాణికులకును విద్యార్థులకును విడిసియుండుట కున్న భోజనోపాయములకున్న స్వచ్ఛమైన సౌఖ్యములకున్న తగు ఏర్పాట్లున్నవి. విద్యార్థి గదులు ఎలెక్ట్రిక్ దీపోపాయములు ఆసనాది సౌకర్యములు యున్నవి. గాలి బాగావచ్చును. కాకాదిభోజనము పూట 1-8 రూ 0-4-0. ప్రశస్తతమైన కాకాదిభోజనము, లేక మాంసాదిభోజనము, ఫలహారములు, అనుభవముగల హిందువులన తియార చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియను పద్ధతి ప్రకారం వడ్డించబడును. విద్యార్థులకు తక్కువ రేట్లు. ఈ హోటలు బర్మా, సిలీను, యూరోపు, ఇండియా, మద్రాజ్ ప్రాంతముల దంతులను సంచారము చేసే వచ్చియుండు ఒక అనుభవము గల నాయకులకి మ్యనేజింగులూ యున్నది. చార్జీలు సులభముగా నుండును.

జర్నలిజేషన్ స్థితిగతులు.

సింహాగరమునందలి పెంటలు పట్టించుకొన్న వారిట్లు ముఖ్య ప్రకటించుచున్నది :

యొద్దమా జరుగుచున్న పరిణామాలను భరతవర్షమునందలి ప్రజల యొక్క హృదయమున నిక్షేపించుచున్నది. భరతవర్షమునందలి ప్రజలు పెరిగిపోవుట కలగజూరదు. కేవలము యొద్ద ప్రజలకు పనిచేయుటకలగజూరదు. కలుగుచున్న యానర్థములను నిరసించుటకు వీలులేదు. అందులతోనూ మంచికలదు. చాలవస్తువుల భరతవర్షమునందు పోవుటకలగజూరదు. భరతవర్షమునందు పోవుటకలగజూరదు. భరతవర్షమునందు పోవుటకలగజూరదు.

భరతవర్షమునందు యొద్దపు అక్షులకు 10 కోట్ల కాసు అను ఋణములేసిరి. వడ్డీలను, అప్పులను చెల్లించుటకు సంవత్సరమునకు 60 లక్షల కాసులు కావలసియున్నది. ఇక బర్మీస్ జేక్షన్ ఋణమునందు 10 కోట్ల కాసులు కొరకు 850 కోట్ల కాసుల ఋణభారమును వహించవలసి వచ్చినది. వారు ప్రతి సంవత్సరమున వడ్డీలందను అప్పును 425 కోట్ల కాసులను చెల్లించక తప్పదు. యొద్దానంతరము ప్రజల యాదాయమునందు నూటికి సగమువరకు పన్నులను పోలనుట గ్రహించవలసి యందున ఒక జర్నలు ప్రతిక నడుపుచున్నది. కేవలము ఒక ఆస్తి యాజేక్షమునకు 219 కోట్ల కాసులు ఋణమైరి.

ఆస్తియా జేక్షన్ ప్రాస్పెక్టివి గురించి తద్దేక్షప్రతిక యొకటి వ్రాసిరి. అందుట్లుకలదు: "1917-వ సంవత్సరపు వసంత కాలపు ప్రారంభమునందు పిండిభక్త్యమును తగ్గించవలసిన యావసరము కలిగినది. క్రొత్తపంట వచ్చేవరకు ఆ నిష్పంధముండెను. అప్పుడు పడినంతకప్పుడు యొద్దకాలమునందు చరియెప్పుడు పడలేదు. ఇటీవల కూడ పిండిభక్త్యమును తగ్గించవలసి వచ్చినది. ఇందువలనను అప్పటి దుర్భరస్థితి వ్యాపకము వచ్చుచున్నది. ముందేమి తిప్పలు పడవలసివచ్చినో యని ప్రజలు భయపడుచున్నారు."

నియన్తా ప్రజలు సంక్షోభములోపడి కొట్టుకొనుచున్నారని చెప్పుట యందు ఆశ్చర్య వేమియులేదు. మాంసము బాత్రిక లేనేలేదని ఫిరేవమానుషమునందు మరయొక ప్రతిక వ్రాసినది. కనాదు దుకాణములను చాలవరకు మూసివేసి; లేదా దినమునకు ఒకటిరెండు గంటలు తెరిచిన తెరచెదరు. అందుమాంసము చాల తక్కువగా నుండును. పిండిభక్తి లేని ప్రజలు మాడుచుండుటవలన వారికి ఉబ్బురొంతు వచ్చుచున్నదట. ఇది యంతయు బాహ్యమియ్య వాని వ్యభిచారమునందు సంభవించినది. ఆ జేక్షన్ ప్రతికలు వైసంతులను వ్రాసిన వెనుకను రొట్టెభక్త్యమును రెండుసార్లు చెప్పించినవి.

స్వల్ప ప్రకటనల గతి యేమగునో యని జర్నలులు తల్లడిల్లి పోవుచున్నారు. యొద్దమువలన వానిలో మూడువంతుల ప్రకటనలు మూలపడినవి. యొద్దమునకు పూర్వమే అని సామ్యు లేక దివాలా తీయవలసిని దిశయందుండెను. ఇప్పుడు వానికి పట్టిన గతిని స్వల్ప ప్రకటనలకు భరతవర్షమునందు వలసించితికి పోయినది. ఇటీవలు, కలభరతము మూడవసారి నాలుగవసారి వచ్చినది. చెడపంట కువయోగించు వాణ్యమైన కర్ర రెట్లును, వార్మిను, లక్క 10 రెట్లును పెరిగినవి. అటులా భయపడలేదని యొద్దమునకు పూర్వముకంటె యప్పుడు పెట్టుబడి పెట్టలసిన సామ్యు మూడింటిలు పెట్టవలసి వచ్చినది.

బట్టలకు కూడ కర్ర వచ్చినది. ప్రజలకు బట్టలు, కోర్సు లేనది ప్రజలు దొరకనమువారికి మనవి చేసికొనిరి. అందులో గనులందు పనిచేయువారికి బాత్రిక యిచ్చుదికలిగినది. బట్టలకు విపరీతముగా కర్రను పోచ్చినది. సమ్మిల్లులకూడ దొరకక పూర్వము వాడిన వానిలో లెక్కన కర్రమునందు సగము వాడుటకు మొదలు పెట్టిరి. ఇంటివద్ద బట్ట లుడుకుకొనుటకు వీలులేకుండు పోయినది. కర్రమునందు మారికి వదలక పోవుట వలన చిరకాలము అప్పులిల్లునున్నది. బంగాళా దుంపల భిక్షము కూడ యిటీవల రెండు రెట్లు తగ్గించినది.

వీని వాన్ని వీలవల జర్మనీ ఆస్తియా జేక్షన్ ప్రజలందు నిరుత్సాహము కలిగినది. పిల్లలందు శిశువులు కృత్రిమము. వాని లేకుండు శిశువులకు వా రెన్నియో తిండిలను వేసుచున్నాడు.

రామచంద్రపురం వార్తలు.

(మాన్యుటీయ నిలేఖనవియోధ్యుండే)

కామమాయ.

రామచంద్రపురము, జూలై 22:—రంగువారముల నుంచి ఎండలు మిక్కిలి తీవ్రముగా కాయుచున్నవి. ఏవేసని యందునుగూడ నిట్టి తీవ్రమును పెండల జూని యుండలేదు. తొలగిపోవల ప్రారంభించిన వెంటనే రయితులు ఊళ్లును ప్రారంభించి కొలగిడిననుల క్రిందటనే ముగించిరి. అప్పటి నుండియు వర్షపు బొట్టులేదు.

వీరము.

పాలములు పూర్తిగా యెండిపోయినవి. సల్లపురము లకుటచేత కర్షణాగము కాకపోయినప్పటికిని డి. పి. డబ్లియను వారు కుండతూగిలవ్వారా చేయుచున్న నీటిసరఫరా వాలక పోవుటచేత రయితులు ఏవోజాకానోజా ఆకసముకంక వర్షము కొరకు మిక్కిలి యాతురతతో జూచుచున్నారు. ప్రతిదినమును మట్టుపట్టుగానూగుల వైపు లనేకులవచ్చి నీటి కొరకు డి. పి. డబ్లియను అఫీసుకు తిరులమీద తిరుల సంపుచున్నారు. ఇంతవరకు నీరు మొరాలకించు వారెవ్వరును గనపడలేరి.

ఆఫీసు.

డిప్టీకమిషనరీ వ్రాసినట్లు దివాన్ బహదూర్ డి. పి. జేక్షన్ కేవలగిర్రావు పంతులుగారు ఈ మధ్య మాగ్రామము మీదుగా తాలూకా గ్రామములకు కలరా డ్యూటీమీదనో, యొద్దమునను వనూపవనీమీదనో బహు తరుచుగా పోవుచున్నారు. వానిగురించి క్రిత మిచ్చటకు వచ్చినప్పుడు చెల్లూరుగాగిరులు నుమూర రెండుకందలవండి వారిమోటా ర బండిని మట్ట పెట్టి కనుకు యూనియను తీసివేయవలసిన దనియు, తాను ఒక్క వైస కూడ పన్ను యివ్వలేమనియు ఆకలిచేత యిట్లు కనుకులోనుటచేత బాధపడుచున్న సమయందు పన్ను లబాధ కలిగించుట వ్యాయము కాదనియు ఏక గ్రీవముగా విన్నవించి బోయి.

రాజమండ్రినుంచి పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంట్ గారు మొన్నటికోజాన సాయంకము 5 గంటలకు మోటారుపైకిలమీద నిచ్చటకువచ్చి తహశీలుదారుగారితో కొంత కడవు సంభాషించి చుట్ట అప్పుడే తిరిగి వెదలిపోయిరి. వీరెందుకు వచ్చినది ఎవరికి ఏమి తెలియలేదు.

దేవ్తాపురందేవిజను డిప్యూటీ కలెక్టరు మంత్రిప్రగడ నరసింహంపంతులు డి. ఎ; డి. ఎల్. గారు యాకోజాననే లంకల పొటనిమిల్ల మిచ్చటకు వచ్చిరి. ఇంకను అయిదారుదినము లిచ్చటనే యుందురట.

యొద్దమునను వనూలు.

మాగ్రామమున యొద్దమునను వనూలు చేయుచున్నావనియు, కేవలనావడవద్దకు చేరలముననియు దండో గ్రామముల నున తెలియపరచినారు. మా తాలూకాలోగూడ కొన్నిచోట్ల అట్లునే ప్రచురపరచినారు. ఇది నిష్పంధమేమో యని ప్రజలు భయపడుచున్నారు. గ్రామోద్యోగస్థు లీమధ్య మొక వీర రయితులవద్దకు యొద్దమునను చందాకు పోయినప్పుడు ఆతను రెండవంట పన్ను చెల్లించుటగాను అత్రింటివారు బెట్టిన తనభార్య చంకశూత్ర మొకటి అమ్మకొన్నాననియు, యిప్పుడు యావందాకు బెట్టంటివారు బెట్టిన రెండవ చంకశూత్రముకూడ అమ్మి యిక్కవలసినదని చెప్పియెడల యిత్తునని యు చెప్పెనట. ఆహ! ఏమి అన్యాయము!

నీరమాకంపెనీ.

ఈకంపెనీవారి రిచ్చటకువచ్చి నుమూర నెలకావచ్చినది. ఈకంపెనీవారు వాగాలేకుండా ప్రతిదినమును అటవేయుచున్నారు. వీరికి యీ కలరా దినములలో నిద్రాధంకుచేయుటకు చెరువనుగారు నెలవిచ్చివారో కలెక్టరు గారు నెలవిచ్చివారో లేక నెలపులేనదే చేయుచున్నారో తెలియదు. నెలపులేనదే చేయవచ్చునా? మాదబోయినవారికి నిద్రాధంక మటుండ బ్రాంకుధర్మనిలన గ్రామములోని జనులకు కూడ నిద్రాధంకము కలుగుచున్నది. చెరువనుగారు గ్రామాంతరముబోయి కొద్ది దినములక్రిందటనే వచ్చివారు. కలెక్టరుగారి ఆర్డరున్నట్లుతోవారు. కనక చెరువనుగారు రెండు ఇళ్ళవైసను క్రద్ధహింతుకు గాత!

ప్రజలకు భయము లేదు. వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి వైద్యు వైద్యు (1045) వారకొవధములు మా మందులు గడచిన యిరువది వత్సరములుగా ఇండియా, సింగాపూర్, శ్రీలంక, శ్రీశంకారముల నుండును అనేక వైద్యులతోగులను కాపాడుట కోకనిదనము. మేము తెలుపు విధానముల వసుసరించిన వైద్యు సోకదు. ప్రామాణికము, 5 కోవల బుడ్డి రైట్ రు 0-0-0 | తరవాతపురం 1 కోవ బుడ్డి రైట్ రు 0-0-0 డిల్. 2 " " 0-0-0-0 | డిల్. 3 " " 0-0-0-0 పొక్కిలం పోక్కిలము. కోరువారికి మావద్ద క్యాటలా గుచిలముగ చువబడును. తండ్రి నిలాసము: "వండ్రిట్" మదరాస్. ఆయుర్వేదాశ్రమం, గజ, అచారప్పన్విధి, జి.టి. మదరాసు.

కామమాయ: అంగ్లయండియన్ డ్రగ్ అండు గామిల్ కంపెనీ, పెం. 155, బామ్యునీరు వీధి, బొంబాయి. మామూలు వేలములు: మోహనా పునదే శ్రీమంత్రి, వైశాలబాచార్యులు, ముత్యం.

వృత్తాంతములు

(1)

కలకత్తాలో సోమవారమునాడు చాలయింట్ల సోదా చేయబడి రాజదొంగ పుస్తకములు పట్టుకొనబడినవి. 5 గురు బంధించబడిరి.

కపైను దేబ్బు. జి. గాగల్ డెబ్బరు అసిస్టెంట్ సర్జను జి. జి. గుడ్లకు అనుమించుచేత పైనికోడ్యోగులకు మిలిటరీ క్రానులు బహుమతిచేయబడినది అందఱు గజెట్టు వ్రాసినది.

కృష్ణాజిల్లా, తిరువూరు తాలూకా రెడ్డిగూడెంలో తిరువూరుతాలూకా తహశీలుదారు కంభంపాటి గురవయ్య గారి, అధ్యక్షుడు క్రింద యుద్ధమున భాగపడినది. గ్రామ వాసులు యుద్ధరణమునకు 800 రూపాయల నిచ్చిరి.

ఆస్సామ రాష్ట్రములో ఇంచుమించుగా అన్ని జిల్లా లును, తూర్పు బంగాళమునందు ఆస్సామ సమీపమునన్న జిల్లాలును నీచేయందు మునిగినవి. హెయల్ గండి, సిల్కటు, గార్ కోండల మున్నగుచోట్ల చాల నష్టము గలిగినది తెలియ వచ్చినది.

దేశీయమహాజనసభ:— ఆగష్టు నెల 8 వ వారమున బొంబాయిగరమున ప్రత్యేక దేశీయ మహాజనసభ జరుగును. అన్ని కక్షలవారి భావములు బాగుగా తెలుసుకొన వీలగునట్లు రాష్ట్రముల వారును హెచ్చుమొదలి ప్రతినిధులనుగా పంపవలెనని యావద్భారత మహాజనసభా స్థాయిసంఘమువారి కోరిక ప్రకారము బొంబాయివారి నిర్ధారణము కార్యదర్శులన్ని రాష్ట్రముల వారికిని తెలిపిరి.

గోదావరిజిల్లాలోని కాలస్థితి:— గురించి మరియొకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— నూరు వారముదినములనుండి యెండలు తీక్షణముగా ముండు వేసవిని మించి కాయుచున్నది. బుడకు మొదలగు మొరక సస్యములు యెండి నష్టపడినవి. ఊడ్లు చేలకు నీరు సరిగాలేదు. గోదావరిలో నీరు తగ్గిపోయినందున యింకను పూడ్చవలసిన చేలు ప్రస్తుతము మాని ఆచుకట్టకు నీరు పెట్టుచు యిదివరలో పూడ్చినచేలకు నీరు సరిపెట్టు కొనవలసినదని డి. పి. డబ్లియూ. వారు తెలియజేసి వారు.

ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— బల్లారిజిల్లా హోసపేట తాలూకా కమలాపురం గ్రామవాస్తవ్యులును, వర్తకశ్రేణు లును, దేశభిక్షువులును, బాతీసువాదులును, సహకార సంఘాధ్యక్షులును, గోఖలేవరసమందిర కోశాధ్యక్షులును అగు బూటూరు భీమశైవ్యగారు 32 సం॥రములు గడపకమున్నె ఆసాధ కు॥ 11 లక్షీవారమున కీర్తిశేషులైరిని వ్రాయుటకు చింతించుచున్నాము. వీరి సురక్షమువలన కమలాపురము ప్రజలు మితిమీరిన దుఃఖ వార్ధిని మునిగి శృశాన వాటికవరకునుమారు అయిదువందల ప్రజలు వెంబడించుచుండిరి. వీరు సురక్షించిన దుఃఖమునకు గాను ఆనాడు గోఖలేవరసమందిరము మానివేయ బడినది.

కోమేశ్వరము బలభద్రపురము కోడ్డునుగురించి గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురం తాలూకా రాయవరమునుండి విలేఖకు దొకడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— దీనికి కంకర రమారమి 2 మైళ్ళపాడుగు వేయవలసియున్నది. రాయవరము సరిహద్దున మురుగు కాలువకు, బలభద్రపురమునకు సామల్ కోట కాలు వకు వంతెనలు కట్టించవలసియున్నది. మురుగుకాలువ బాధ వర్షాకాలమునదప్ప తక్కిన దినములలో నుండదు. సామల్ కోటకాలువనంద ప్రతిదినము వేలకొలది రహదారిజనము, సా నూను బండ్లు బాటవలసియున్నది. అచ్చట బల్లకట్టుమాత్రమే యున్నది. అచ్చట బాటసారులు చాలాబాధపడవలసి వచ్చు చున్నది. త్వరలో కంకరపూర్తిచేయించి వంతెనలు కట్టించ వలయునని ప్రస్తుతము సామల్ కోట కాలువ వంతెన పూర్తి చేయించవలయునని ప్రార్థింపగా ఆలోచింతుమని నెలవిచ్చి వారు. మాచుట్టుపట్ల గ్రామముల కన్నీటికి 7, 8 మైళ్ళదూర ముననున్న రామచంద్రపురము, చిక్కనోలు గ్రామములలో లోకలోభండు వైద్యకాలముకలవు. కలరాదేవత మితిమీరి తాండవమాడుచున్నది. ఇచ్చటనుండి కోగులు దూరమునగల వైద్యకాలము బోవుట చాలకష్టము. కాబట్టి ఇచ్చట నొక వైద్యశాలపెట్టుటకు కోరగా ప్రస్తుతము డాక్టర్లు దొరకరని యు ముందు ఆలోచింప బడునని నెలవిచ్చివారు.

దేశాధికస్థితి

కడచిన శనివారము సాయంత్రము బొంబాయి యందలి నైడెస్టాము వ్యాపార కళాశాలయందు ఎం. నువేదానగారు ఆర్థిక శాస్త్రోపన్యాసమును గావించిరి. గౌ. లక్ష్మీభాయి శ్యామలదాసు గారధ్యక్షతవహించిరి.

నువేదానగారిట్లు చెప్పిరి:— ప్రతికలలోగాని, ఉప వ్యాసములలో గాని, ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనములందు గాని తెల్పబడిన ప్రస్తుతార్థిక లాభాలాభ స్థితి ల విషయ ములను బాగుగా ఆలోచించిని వానిని నమ్మగూడదు. కడ చిన 30 సంవత్సరము లందుకు భరతవర్షము విశేషముగా ఆర్థిక శాఖవృద్ధి మొదినదని చెప్పబడినది. దేశమునకు సామ్యు నిలుచు వ్యాపార మతిశయించుటయు, బంగారము దిగుమతి యగుటయు, జాయంటుస్టాకు కంపెనీలలో మూలధనము వృద్ధి యగుటయు, ఢిల్లీదర్బారు ఆలిఫోభాయమానముగ జరుగు టయు మున్నగువి యన్నియు ఆసందర్భములు. భరతవర్ష జన సంఖ్య ప్రతిసంవత్సరమును 25 లక్షలు వృద్ధి యగుటవలనను హిందూదేశమున పారిశ్రామిక జీవనము ప్రబలమగుట వలనను భరతవర్ష వ్యాపారము వృద్ధియైనది. ఆహార పదార్థములుగాని యితరవస్తువులును, పరిశ్రమలకు బనికవచ్చు వస్తువులును వృద్ధియైనవి. వీనిని ఈ దేశమున పరిశ్రమలయందు పయోగింపక రైలువేలు విస్తరించుటవలన వానిని విదేశములకు పంపుచున్నార. హిందూదేశపు చిత్రకళలును, పరిశ్రమలును నాశనము చేయబడినవి. పనితనమునందు నిపుణులగువారు భూ మాతకుభారముగనుండులాగునతగినపనిలేకుండునట్లు చేయబడిరి. 30 వత్సరముల కాలము భరతవర్షమున నిట్టి చర్యజరుగుచుండ నూతన ఫ్యాక్టరీపనితనమును వ్యాపారాభివృద్ధియు ఈ లోపము ను బాపజాలవు. వ్యవసాయభూమి విస్తరింపజేయ బడినను వ్యవ సాయము తీసివేసినది. ఎటువైపు ఎగుమతిచేసియు పడక ఎటువైపు వలనను భూములను మజలమజల విభజించుటవలనను వ్యవసాయభూమిని వృద్ధిచేసిరి. కాని ఊరక విభజనలను చేయుచు న్నయిన ఒక్కొక్కరికి లాభములేని చిన్న భూమిమిగిలినది. భరతవర్షము ఋణగ్రస్తము. విదేశపు పెట్టుబడిపైని వచ్చిన లాభ ములను మజల పెట్టుబడిగ పెట్టి పనిచేయుటవలన ఈదేశము నందు విదేశీయుల బలగ మెక్కువయ్యెనది. ఇది వ్యాపార శేష మునందు చూపబడలేదు. ఈ దేశపు ఆస్తి అంతయు ఊరక తన భాక్రిందపోవుచున్నది. విదేశపు పెట్టుబడి నుకరముగ విని యోగింప వీలై యుండుటయు, తోటలు, గనులు, వనములు, నౌకాసంఘములు, రైలువేలు మున్నగువానియందు విదేశీయులకు లభ్యమగు లాభములు విశేషమై యుండుటయు దేశభనము తన భాక్రిందపోవుటకు కారణములగుచున్నవి. విదేశీయులు వైవిధ్య మున ప్రతివత్సరమును ధనమును గొనిపోవుటకు తలచి ఆర్థిక స్థితినిగూర్చి యోచింపవలెను. 1000 లక్షలపానుల దానము ఆనగా ఈ దేశమున పరిశ్రమలు 30 సంవత్సరములు తన భాక్రిందనుండుట యని భావింపవలెను. విదేశీయులందును హిందూదేశమునకు సంబంధించిన పెట్టుబడి గలదు ఇందు 70 కోట్లు నోట్లబడులు ఆంగ్లభాషాగారమున నుంచబడినది. 30 కోట్లు బంగారపు నాణెములకు బదులుఉంచ బడినది. ఈ విధమున ఈ 100 కోట్ల ధనమును ఈ పేదదేశము ధనవంతమగు దేశమునకు నూటికి 3 1/2 నుండి 4 1/2 వజరువడ్డికి ఋణముగ నొసంగినది. నూటికిని ప్రస్తుతపువిలువ 50 నుండి 70 వజరువడ్డి క్రింద నది. ఇట్లు విదేశీములందు ఈ దేశపు పెట్టుబడి అల్పముగానుండి చాలతక్కువ విలువగలిగి యుండగా విదేశీయులీ దేశమున భరించుచున్న జాయంటు స్టాకు కంపెనీలు మున్నగువి పోగిపోవుచున్నవి. ఇవియన్నియు ఆంగ్లదేశమున కీయవలసిన సామ్యుగాక ప్రత్యే కము. రైలువేలు వేసి వృద్ధిచేయుటను గూర్చి వెళ్ళి కమిషను ఎదుట ఈ దేశభనమతయు స్వయంయోగమునకేల యుపయోగించు కొనుచున్నారని గోళ్లగారదుగగా జవాబు లేక పోయినది. హిందూ దేశమునకు భరింప నసాధ్యముగ నున్న యీరైలువేల మూలమున పెట్టుబడి ధనములను వృద్ధిచేయుట యందును సామగ్రినికొనుటయందును, ఇతరవ్యవహారములందును అక్రమచర్య విశేషముగా గలదు. హిందూదేశమునకు లాభ దాయకమని బహుకరింపబడిననాణెములయేర్పాటు 1907-08 సంవత్సరముతో నంతరించెను. యుద్ధారంభమునకు తరువాత మరల హిందూస్థిని గలిగెను. విదేశీయుల కెగుమతి కనుకూల ముగనుండిన నాణెపుమారకము ఇప్పుడు పాలిక భాగమైనది.

భారత దేశ వ్యాపారమునకు భంగకర ముగ నున్నప్పుడు ఇంగ్లండునందు దిగుమతులు నిషేధితములగును గాన తక్కువ మారకమునే సాగ నిచ్చుచుండిరి. నోట్లచలామణి వలన లాభమును గూర్చి విశేషముగ చెప్పబడినది. కాని లభించిన బంగారమును ఈ దేశపువ్యాపారులలో నుంచి ఈదేశపు పరిశ్రమలకు సహాయకరముగ నుండిననే ఉపయోగముండును గాని భాగ్యవంతులగు అన్యదేశము నకు తక్కువ వడ్డీకి బదులిచ్చిన ఉపయోగము ఉండదు. ఈవిషయమునుగూర్చి యోగ్యయోగ్యములను విమర్శించుట యవసరము. ఈ దేశస్థితి వాధారముగా నై కొనియే ఆర్థికవిషయములను విమర్శింపవలెను. యుద్ధమును జయించుటయందు మాత్రమే మనము శ్రద్ధవహింపవలెనని కోరబడినది. యుద్ధము వలన ధన ప్రాణములకు గలిగిన నష్టము ఈ దేశపు ధన ప్రాణ నష్టము ముందు ధూపమునకైన చాలదు. యుద్ధంగమున మిలియండులికిని కేతువుండలికిని గలసి యెంతమంది జనులు నష్టమయ్యెనో అంతమంది యీ దేశమున ఒక్కొక్కరు వలననే మరణించిరి. ఆకలితో నెందరో మడియుచున్నాడు.

వాతావరణస్థితి

1918 సం॥ జూలై 24-వ తేది బుధవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అల్పవర్షితవర్షము		సాధారణ వర్షము		అధికవర్షము	
	అల్పవర్షితవర్షము	అధికవర్షము	అల్పవర్షితవర్షము	అధికవర్షము	అల్పవర్షితవర్షము	అధికవర్షము
గోపాలపూరు	92.7	80.8	...	13.58	14.29	
వాల్తేరు	92.9	77.9	0.11	8.28	11.28	
కాకినాడ	99.6	77.6	0.28	10.06	11.41	
బందరు	104.6	90.2	0.07	7.92	11.28	
గుంటూరు	107.0	80.0	0.13	6.48	11.21	
నెల్లూరు	102.8	84.8	...	4.88	4.57	
రుద్రాను	96.9	81.6	...	8.16	6.88	
హైదరాబాదు	93.7	78.2	...	5.00	11.46	
అనంతపురము	97.8	76.5	...	4.10	6.12	
బల్లారి	98.3	74.9	...	2.47	6.11	
కర్నూలు	98.6	78.6	...	5.08	8.69	
కడప	100.0	82.7	...	2.06	7.97	
తెంగుళూరు	85.5	66.7	...	11.28	11.60	
వెల్లూరు	97.4	79.5	...	6.42	9.68	
నెలమ	96.2	75.1	...	8.78	12.04	
కోయంబుత్తూరు *	92.8	72.0	...	4.94	6.78	

బంగాళా భాతిపు ఉత్తరభాగమునందు ఒకమోస్తరు గను, వ్యవకల్పమునందు కొంచెముగను వాయుభారము హెచ్చి నది. సింహళము మలబారులందు వాయుభారమునందు మార్పు లేదు. వాయువ్యాప్తి మామూలుకంటె ప్రస్తుతము న్యూనాధి క్యములు లేకను సరిపమానముగ నున్నది. వ్యవకల్పమునందు దీనియం దేర్పడిన గ్రీష్మయుతులక్షణములు తగ్గలేదు. దక్షిణ మునందు వాయువు సుందముగనుండి, సంవలముగ వీచుచు న్నది. అక్కడ తుపానుల కలుగుచున్నవి. దక్షిణమున వాయుగమనము పశ్చిమ, వాయవ్య ముఖముల పుధ్యకలదు. వాయుబలమునందు మార్పులేదు. మధ్యమోష్ణము సామాన్యముగ తక్కువగ నున్నది. కొన్నిస్థల ములందా తగ్గువల విశేషముగ గలదు. మధురయందు రిడిగ్రీలు తక్కువ. పగటిపూట వడియెక్కువగనే కలదు. బందరు నందు 10 డిగ్రీలవేడి యదనముగ కలదు. కర్ణాటకమునందు రాత్రి వేడి యక్కడక్కడ మామూలు కంటె తక్కువగ నున్నది. వాయువునందు అద్భుత తక్కువ. తెంగుళూరునకు దక్షిణభాగమునందు మబ్బులు దిట్టముగ కలవు. పశ్చిమాంధ్ర మండలములందు మబ్బులేదు. జొంబయ తీరమునందును కర్ణాట కమునందు వర్షముపడినది. మధుర యందు రమారమి 4 దిక్కుల వర్షము పడినది. ఉత్తర సర్కారులందు జల్లులు పడినవి తక్కిన ప్రాంతములందు వర్షములేదు.

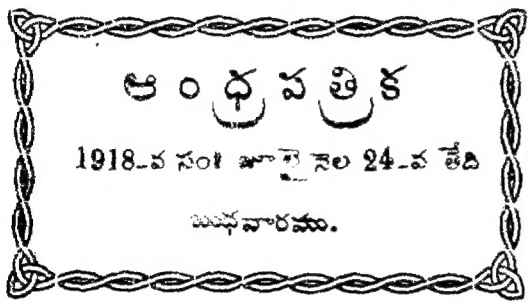
ఆర్. ఎల్. జోన్ను, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆంధ్ర విద్యానిధి; విన్నవము.

—(౧)—

ఆంధ్రులయందు విద్యావ్యాపనము తృప్తి కరముగ లేదు. ఇంజనీరింగు వైద్యకళాశాలలందు విద్యార్థులకు ప్రవేశము దొరుకుట దుర్లభము. ప్రవేశము దొరికినవారికి పోషణము దుర్లభము. ప్రస్తుతము ముగ్గురు విద్యార్థులు ప్రవేశమును బొంది పోషణకై అల్లాడుచున్నారు. విద్యాభిమానులు ఆంధ్రదేశాభిమానులు ప్రత్యేకము ఈ విద్యార్థులకు గాని ఆంధ్రవిద్యానిధిగాని సహాయము చేయుటకు ప్రాథమికము. దానములందెల్ల విద్యాదాన ముత్తమదానము. సొమ్ము నీక్రింది చిరువామాకు సంపదలయును.

ఆంధ్రవిద్యానిధి కార్యదర్శి,
1, కంబెకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

యుద్ధస్థితి

చిరకాలమునకు యుద్ధస్థితి మిత్రమండలి కనుకూలముగ నున్నదను శుభవార్త భారతీయుల కానందమును గలిగించగలదు. వర్తమాన ప్రశ్నా నమునందు గమనించవలసిన విషయములు అనేక ములుగలవు. జర్మనులు మూడుపక్షములు గట్టి ప్రయత్నములనుచేసి యవస్థాందము నారంభించిరి. ఈ యవస్థాందమునకు ప్రయోజనము నిర్ణయించుట సులభము గాకపోయినను ప్యాసిఫిక్ సంగరమునకు మార్గస్థానమని యుద్ధ విశారదులు నిర్ణయించుచున్నారు. తూర్పు రంగమునందు సోవియత్ మోంటిగ్రో రుమేనియాలయందు జర్మనులు తీవ్రతాడన తంత్రము నవలంబించి సంక్షోభమును గలిగించి కేత్రసంహారమును తేయగలిగిరి. ఆ తంత్రమును వడమటి రంగము నందును నవలంబించి విజయమును కామితార్థము లను బడయుటకు దలపెట్టిరి. జర్మనులు 1871 సం వత్సరమునందు ప్యాసిఫిక్ సంగరమును ముట్టడించి పరాసులందు సంక్షోభమును గలిగించి విజయమును బొంది యపారమైన లాభమును బొందిరి. లాభాస్వాదనము చేసిన జర్మనులు తిరిగి ఆ తంత్రము నవలంబించుటకు మూడేడ్ల నుండియును విశ్వప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. కాని మిత్రమండలి సాహస ధైర్యములు ముఖ్యముగ పరాసు ధైర్య స్థైర్యములు జర్మనుల ప్రయత్నములను నింతవరకును విఫలము చేసినవి. వర్తమాన ప్రస్థానములు

ప్యాసిఫిక్ సమీపించుటకు మూడుమార్గములు గలవు. ఉత్తరపశ్చిమ దక్షిణదిశలనుండి మార్గములుగలవు. ప్రథమమున యుద్ధారంభమునందు జర్మనుల మహాప్రవాహము ప్యాసిఫిక్ కు 16 మైళ్ల దూరమునకు వచ్చినపుడు బోఫరు సేనాధ్యక్షుడు మార్క ప్రాంతమునందు వారి ప్రయత్నములను విఫలముచేసి ప్యాసిఫిక్ కు రిక్షించెను. కాని జర్మనులకు ప్యాసిఫిక్ ఆశయును విజయకాంక్షయును తగ్గలేదు. తిరిగి 1916 నందు పశ్చిమదిశనుండి

వర్షము ముఖమున ప్యాసిఫిక్ సంగరమును సమీపించ ప్రయత్నించిరి. కాని పరాసుల ధైర్య స్థైర్యములు జర్మనుల ప్రయత్నములను విఫలము చేసినవి. జర్మను యువరాజు అపారమైన నష్టమునుబొంది విఫలమనోరథుడయ్యెను. తిరిగి ఈయేడు జర్మనులు మార్క సదీమాగమున ప్యాసిఫిక్ కు ముట్టడించి విజయమును బడయుటకై ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈయేడు ఇప్పటికి అయిదు అవస్థాందములను తేసిరి. అవస్థాందములముగ విశేషమైన నష్టమును బొందినను 800 మైళ్లదేశమును వశపరచుకొనిరి. కాని దానివలన మిత్రమండలికి నష్టముగలుగదు. ఈ అయిదు అవస్థాందములును రీముముఖమున ప్యాసిఫిక్ కు చేరుటకై చేయబడుచున్నవని యుద్ధతంత్రజ్ఞులు నిర్ణయించుచున్నారు. మొదటి నాలుగు అవస్థాందములందును జర్మనులు ఓయి, ఎయిను నదులనుదాటి మిత్రమండలి సైన్యములను వెనుకకు నెట్టగలిగిరి. రీమునకు దక్షిణ పశ్చిమభాగమునకు రాగలిగిరి. ఈయెడవ యవస్థాందమునందు రీమునకు దక్షిణ పూర్వమునందును దక్షిణ పశ్చిమమునందును జర్మను సైన్యములు పరాసు సైన్యములను సమీకృత సైన్యములను డి కొనినవి. మొదటి రెండు దినములందును మార్క సదీమాదాటి జర్మను సైన్యములు పరాసు సైన్యములను రెండు పక్షాంగులు మొదలు 5 మైళ్ల వరకును వెనుకకు నెట్టినవి. కాని ఇప్పుడా లాభమంతయును పోయినది. జర్మనులను సిస్సోచ్చు-పెటు-తీరై ముఖమునందు పరాసులు అమెరికనులు తాకి వెనుకకు నెట్టుచున్నారు. కొన్ని ప్రదేశములందు 9 మైళ్లవరకును వెనుకకు నెట్టినటులు యుద్ధవార్తలు తెలుపుచున్నవి. సిస్సోచ్చునకు ఉత్తర భాగమునందును పరాసులు జర్మనుముఖమును భేదించుటకు యత్నించుచున్నారు. సిస్సోచ్చు పరాసుల వశమగునను సూచనలు గలవు. అది యెటులున్నను పెటుతీరై పరాసుల వశమగుటవలనను మార్క దక్షిణముననున్న సైనికులకును పెటుతీరై రీమునకు నడుమనున్న సైనికులకును సానుగులు లభించుట దుర్భరమగుచున్నది. మార్క సదీ ప్రాంతములందు గల జర్మను సైన్యములకు సిస్సోచ్చు పెటితీరై రైలుమార్గమున సానుగులు లభ్యము లగుచున్నవి. సిస్సోచ్చు పెటుతీరైలకు మధ్యనున్న రైలు మార్గమునందు కొంతభాగము పరాసుల వశమైనందున జర్మనులు వెనుకకుబోవుట యవసరమైనది. జర్మనుల కీవిషయదశయంతయును పరాసుల యవస్థాందమువలననుసంప్రాప్తమైనది. సంరక్షణతాడనతంత్రము

ఇంతవరకును కారణము లేవియైనను వడమటి ముఖమునందు మిత్రమండలి తాడన తంత్రమునొరక్షణ తంత్రమునో యవలంబించిరి. ఏకకాలమున నేక ప్రదేశమున రక్షణతాడన తంత్రము నవలంబించలేదు. కారణము చాలినంత లబధి లేక పోవుట గావచ్చును. సేనాధ్యక్షునకు సాహస ధైర్యములు లేకపోవుట గావచ్చును. సర్వ సేనాధిపత్యము లేకుండుట గావచ్చును. ఫాకు సేనానాయకుడు సర్వసైన్యాధిపత్యమును వహించుటయును సమీకృత సైనికుల యాగమనమును ఈలోపములను పోగొట్టినవి. మిత్రమండలి సైన్యములు జర్మనులను మార్క సదీ దక్షిణభాగము నందు ప్రకోటుచుచు నుత్తరభాగమునందు డి కొనుటకు బూనుకొనినవి. జర్మనులు వారి ప్రతిభను సమ్మి ఇట్టి తాడనము సంభవమని తలచి

యుండలేదు. సైన్యములు యథేచ్ఛగ విశ్రమించుచున్న సమయమున పరాసుల తాడనము పిడుగువలె వడినది. జర్మను సైన్యములను భేదించినది. జర్మనులు మార్క సదీకి దక్షిణదిశనుండి ఉత్తరదిశకు బోవుట యవసరమైనది. వెనుకకు పోవునపుడు ఎనిమిది మహాదళములకు విశేషమైన నష్టము గలిగినటులు తెలియుచున్నది. సగము మంది నష్టపడిరి. జర్మను లింకను వెనుకకు బోవుచున్నారు. పెటు తీరై సిస్సోచ్చు ముఖమునందు బ్రిటీషు సైన్యములును పరాసులకు దోడ్పడుచున్నవి. మూడు దినములలో మిత్రమండలికి 20,000 ఖైదీలు 400 ఫిరంగులు చిక్కినవి. జర్మనుల యవస్థాందన తంత్రము విఫలమగుటయే కాకను పరాసుల యవస్థాందన తంత్రమును ప్రతిఘటించుటకును సాధ్యముగాకున్నది. ఆస్ట్రేలియామంత్రి హ్యూ జెనుగారు మిత్రమండలి విజయము సంగ్రామాంతమునకు ప్రారంభమని తెలిపియుండిరి. ఈ యభిప్రాయమునందలి సత్యా సత్యములను కాలము నిర్ణయించగలదు. కాని తటస్థరాజ్యములందును మిత్రమండలి ప్రజలయందును జర్మను సైన్యబల సమోహమును నీ విజయము నిర్మూలము చేయునని తటస్థరాజ్యముల పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. జర్మను సైన్యాధికారులు ప్రకటించెడి వ్యాఖ్యానములందు సారములేదని విదితమగుచున్నది. జర్మనులు మిత్రమండలి సైన్యములదృష్టిని మరలించుట యవస్థాందన ప్రయోజనమని వ్రాయుచున్నారు. ఈ విధముగ లింకను రెండు మూడు సార్లు జర్మనులు మిత్రమండలి సైన్యముల దృష్టిని మార్చగలిగిన మిత్రమండలికి విజయము ధ్రువమని నమ్మవచ్చును. బ్రిటీషు సైన్యములును నుత్తరభాగమునందు 4000 గజముల ముఖమునందు ముందునకు పోయి మెటిరను గ్రామమును 438 ఖైదులను 50 మరఫిరంగులను స్వాధీనము చేసికొనినవి. ఈ ముఖమునందు బ్రిటీషు సైన్యము లింకను ముందునకు బోవుచున్నవి. జర్మనుల తంత్ర మేమైనను మిత్రమండలి యవస్థాందన తంత్రమువలన నది నిష్ఫలమైనదని జర్మను వార్తాపత్రికలు ప్రకటించుచున్నవి. ఇతర రంగములు

ఇటలీరంగమునందు ఆఫ్రికను లింతవరకును కోలుకొనలేదు. మిత్రమండలి సైన్యములు ముందునకు బోవుచున్నవి. ఆఫ్రికా రాజ్య సరిహద్దులందు గల స్టేబిలు కొండను ఇటలీ సైన్యములు వశపరచుకొనినవి. ఆసియాగో ప్రస్థముమీదను బ్రిటీషు సైన్యములు కేత్రపులకు నష్టమును గలిగించినవి. ఈ ప్రాంతములందు యుద్ధము నిలకడగ నున్నను ఆ త్వేనియా యందు మిత్రమండలికి అనుకూలముగ నున్నది. ఆ త్వేనియా యందు మిత్రమండలి సైన్యములు మోకాస్తరునుండి దురాజావరకు గల రైలుమార్గమును వశపరచుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నవి. ఇంతవరకు 2200 ఖైదీలు కొన్ని ఫిరంగులు వశమైనవి. ఈరంగమునందు ప్రస్తుతము మిత్రమండలి విజృంభణమున కవకాశము గలదు. కేత్రరాజ్యములకు పాదములవలెనున్న ఆ త్వేనియా యందును ముఖమునలెనున్న పడమటిరంగమునందును మిత్రమండలి తీవ్రమైన తాడన తంత్ర మవలంబించి సంరక్షించుటవలనను మిత్రమండలి విజయదశ కేత్రకోటి పరాజయదశ సంప్రాప్తము గాగలదు.

హిందూదేశము - పరిశ్రమలు

—:—:—:—

“ఇకముందు సత్సరిపాలనము మాత్రమే భరత ఖండమునందు బ్రటిష్టు కరిపాలనమును సమర్థింప జాలదు. భరతఖండ సంకదలను భారతీయుల కొరకును మన కొరకును వికసింపజేయవలసిన సమయ మాసన్నమైనది” అని మాంతుగు ప్రభువు లండను పైమ్ము పత్రికకు 18-వ తేదీన వ్రాసిన జాబునందు గలదు. భారతీయులు రాజ్యాంగ సంస్కరణములను గోరుటకు ముఖ్య కారణము దేశమునందలి పరిశ్రమలను వ్యాపారమును వృద్ధి చేయుట కని భారతీయుల భావముల నెరిగిన వార లకు విశదమగుచున్నది. పాల్కులు పరిశ్రమాభ్యుదయమున కింతవరకును నేమియును చేయలేదని దృఢముగ జెప్పవచ్చును. నదుల జలశక్తి వ్యవహారముచున్నది. నీటి వనరులు శాస్త్రోద్భావములు ద్రవ్యోపకర్తి లేకను వ్యవసాయాభివృద్ధి యగుటకు సాధనములు వృద్ధిని బొందుటలేదు. యుద్ధానంతరము సామ్రాజ్య సంకదలను వృద్ధిచేయుటకై బ్రిటిష్టుద్యోగములందు సంఘములు స్థాపింపబడును. ఆ సంఘములు సామ్రాజ్యోపకర్తులను నిర్ణయించి పరిశ్రమలను స్థాపించుటకై ప్రయత్నించుచున్నవి. బ్యాంకులకూడ ద్రవ్య సంచయమునకును ప్రతిపత్తి వ్యాపనమునకును సాధనములను నిర్ణయించుచున్నవి. యుద్ధమువలన నాక తరమునకు జాలగల సంకదలు నాలుగేండ్లలో వినియోగపడినవి. యుద్ధానంతరము సంకదల లాభమునకై వ్యాపార సంక్రమము మహత్తరముగ సంప్రాప్తము గాగలదు. ఆ సంక్రమమునందు భరతఖండమునందు ప్రజల స్వత్వములను సంరక్షించుటకును వారి తేమము సరయుటకును ప్రభుత్వమువారు విశేషమైన ప్రయత్నములను జేయుటలేదు. విశేషమైన జీతములను బొందుచున్న అధికారవర్గమున కీ సమస్యలను యోచించుటకు కాలములేదు. అనంతరములేదు. వ్యాపార సంరంభమునందు నిస్సహాయస్థితి యందున్న ప్రజల జీవన సంవిధానము దుర్భరమగును. విదేశీ వర్తకులు పరిశ్రమ నిర్మాతలు భరతఖండమునందు స్థిరమైన స్థావరముల నేర్పరచుకొని ప్రజలకు పనిపాటులందు కూలిపట్టులు మాత్రము మిగులునటులు చేయుట సహజము. ఈ యుద్ధవనమునుండి దేశమును రక్షించుటకు హిందూదేశ ప్రభుత్వము స్థిరసంకల్పమును గలిగియుండవలయును. దేశీ సంపదకహరణమునకు అధినివేళి రాజ్యములకు గాని మిత్రరాజ్యములకు గాని అవకాశములను గలుగజేయ జనదు. స్వదేశీసంపదలు ప్రక్షాళనమున భారతీయులకై వినియోగ పడవలయును. తదనంతరము బ్రిటిష్టు ద్వీపములకై వినియోగ పడవలయును. ఇతర రాజ్యములకు అవకాశమున కవకాశములు లేకుండవలయును. హిందూదేశ రాజ్యాంగ సంస్కరణముల కిది ముఖ్య ప్రయోజనము. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యములేని సంస్కరణములు నిస్సారములు. ఆర్థికస్థితి పరాధీనమైన భావ్యతమైన సాక బంధము భరతఖండమున కేర్పడును. ప్రజలు దుర్భర దార్ద్ర్యమునందును నష్టానమునందును మునిగి యున్నారని ప్రతిపాదించుచు సత్వరముగ దార్ద్ర్యమును నష్టానమును తొలగించుటకై సాధనములను నిర్ణయించక పోవుట యని చింతము. మాంతుగుగారి సంస్కరణ విధానమునకు ప్రజలు పరాధ్యుత్వమును జూపుటకు ఏ సంస్థాపనయందైనను ప్రజలకు స్వతంత్రాచరణమున కవకాశము లేకుండుట యని సంస్కరణ విధాన నిర్మాతలు

గ్రహించవలయును. పుణ్యకాలము అంతయు గడిచిపోవుచుండగను ఏ యుగమునందో నుము మూర్తము రాగలదని సంస్కరణ విధానము చూపుచున్న పేరాసప్రయోజనకరము గాదు. సంస్కర్త నిర్మాతలు నిర్ణయించిన పుణ్యకాలమున కీ పరిస్థితు లన్నియును సంపూర్ణముగ మారి నిర్ణయములు నిరుపయోగములగును. ప్రభుత్వాధికారవర్గమునకును నాయకులకును ఈ విశాల భావములు మనోగతము చేయుటకు దైవమే శరణ్యము.

యుద్ధనిర్వహణము - బరోడా సంస్థానము

యుద్ధనిర్వహణమునకై బరోడా సంస్థాన మంతకరకును దావూర్వకముగ 32 లక్షల రూప్యముల నివ్వనటులును అప్పు రూపమున కోటిరూప్యముల నివ్వనటులును తెలియచున్నది. బొంబాయియందలి రాజమండ్రిము కైద్యాలముగ నుపయోగింపబడుచున్నది. సంస్థానమునండి వెడలిన సైనికుల రణరంగములందు యుద్ధము చేయుచున్నారు. ఇంతవరకును సంస్థానాధీశులు యుద్ధనిర్వహణమునకై జేయుచున్న సహాయము నంతన జేర్చిన నది విశేషముగా గలదు.

పెద్దబ్యాంకుల సంయోగము

ఇంగ్లాండునందు కోట్లకొలది మూలధనముగల బ్యాంకులు ఏకమై పనిజేయుటకు కేర్పాటులను జేయుచున్నవి. ఇంతవరకును పరిశ్రమలందు ద్రవ్యసంయోగము నిర్మాణములవలననేర్పడినది. ఇప్పుడు బ్యాంకుల కలియకవలనను యుద్ధానంతరము పరపతి పుట్టుటయును కష్టముగాగలదు. ఈ సందర్భములందు ఇండియాలోని బ్యాంకులు లండనుబ్యాంకుల స్వాధీనమైన భారతీయులకు ప్రస్తుతముగల స్వల్ప ప్రతిపత్తియును మాయమగును. ఇండియా కార్యాలయము ఇండియా సేవనలుబ్యాంకు ఈ గుంపునందు జేరుటను ప్రతిపేధించుట యుక్తముగ నున్నది. హిందూదేశవ్యాపార పరిశ్రమాభివృద్ధికి ప్రతిపత్తి లేకుండుట యొక ముఖ్య ప్రతిబంధకము ఆ ప్రతిబంధకమునకు లండనుబ్యాంకుల కూటమిగలిగి యొత్తిడిపెచ్చిన ఇప్పుడుగల ప్రతిపత్తియును నశించును. ఈ యుద్ధవనమునుండి గాపాడుకొనుటకై భారతీయులు మెలకువతో ప్రయత్నింపవలసియుండును.

చెన్నపురియందలి యంత్రాలయములు.

కర్తమాన సంవత్సరారంభమునందు చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు 468 యంత్రాలయములు గలవు. ఈ యంత్రాలయములందు ప్రభుత్వనిర్వహణమునందు 15 గలవు. దూది జనపసార యంత్రములు 22, పాత్రనిర్మాణ యంత్రాలయములు 6, కైలులు బ్రాము కర్మాలయములు 20, వడ్లములు 140, సర్కర యంత్రాలయములు కాపీ కర్మాలయములు 18 గలవు. ఇందు వలన చెన్నపురిరాష్ట్రమునందు కష్టపశ్రమ ముఖ్యపశ్రమయని విశతమగుచున్నది. ఈ యంత్రాలయములందు 95,920 మంది పనిజేయుచున్నారు. అందు 23,844 మంది దూదియంత్రములందు 2594 మంది జనపసార యంత్రములందు పనిజేయుచున్నారు. అంధ్రదేశమునందు 220 యంత్రాలయములు గలవు. అంధ్రదేశ యంత్రాలయములందు కష్టపరణ ప్రయత్నము జనపసారవరణ సర్కరవరణ తేర్కొనదగినవి. ఈవరణయందు కొన్ని వేలమందిపనిజేయుచున్నారు. యంత్రాలయసంఖ్యరాష్ట్రసంఖ్యతో బోల్చివుపుడు సంక్లిష్టికరమైనను సాంధ్రదేశమునందు పెద్ద యంత్రాలయములు లేకుండుటవలన దేశీవికాసము సాధ్యముగాదు. చెన్నపురియందలి కార్మిక సంఘము గోరుచున్న లాభములను బహిరించునపుడు యంత్రాలయ పరిక్షుడు కార్మిజులకు తెలిపినభావములు పాలకుల దృష్టి నాగ్నించి నవని నమ్ముచున్నాము. యంత్రాలయములందు పనిచేయుచున్నవారి జీతమునందు 1917 సంవత్సరమునందు వృద్ధిలేదు. ఇది సామాన్యపరివాదమున నైపుణ్యలకును కర్తించుచున్నది. కొన్ని జిల్లాలయందు యంత్రాలయములందు నిపుణత్వము గలిగి పనిచేయుచున్నవారి జీతము నితిరుల జీతముతో పోల్చినపుడు వారి జీతము తక్కువయని తెలియుచున్నది. సామాన్యల జీతము కొంచెము కొన్ని స్థలములందు హెచ్చినను పనిసాంధ్ర వాగ్నింపదగినటులు హెచ్చలేదు. సమ్మెకట్టులు పనివాగ్నియందు గల యంత్రప్రీతి నిద్రునము. ప్రత్యేక మిందులకై నయమిచ్చిన యధికారి యధికారమును పాలకులు గ్రహించెదగా! కోయండ్లయందు కూలీలకు బయటను

0.5-0 యంత్రాలయములందు 0-5-4, వార్తాపాఠశాల యంత్రాలయములందు 0-4-1 వెలుపల 0-8-0 కంచరులకు యంత్రాలయములందు రు. 0-10-7, వెలుపల 0-12-0, కడంగులకు యంత్రాలయములందు రు. 0-10-11 వెలుపల 0-12-0, తాపీ పనివాగ్నియందు రు. 0-9-4 వెలుపల 0-12-0. ఈతక్కుల కర్మాకారుల వాదమును బలపరచుచున్నది. గత సంవత్సరమునందు యంత్రాలయములందు 9 వరణములు 11 విశేషద్రవ్యములు 422 సామాన్యోపద్రవ్యములు సంభవించినవి. ఈ సంఖ్య గత సంవత్సర సంఖ్యకు క్లిగినను 1915 సంవత్సరపు సంఖ్యకు మించినది. పరిశీలనాధికారి యంత్రాలయములను పరిశీలించిన విధములు సరిగనున్నది.

చెన్నపురి న్యాయశాస్త్ర కళాశాల

ఈ కళాశాలయందు గత సంవత్సర వృత్తాంతమునందు గమనింపవలసిన విషయములందు ఎమ్. ఎల్. తం. గలిగిన వాగ్నించుటయై యున్నది. ఇప్పుడు ఎమ్. ఎల్. పరీక్షకు కళాశాలయందు చదువునసిన నిర్బంధములేదు. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు రామోదించిన నిర్ణయమునందును నిర్బంధము లేదు. గత సంవత్సరమునందు 31 మంది విద్యార్థులు 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

గ్రంథస్మికారము:—సర్వము లేక చింతల రఘు

సాధకవర్గగారిజీతర ప్రథమభాగము. తెల 2 అక్షరాలు. కర్తా. సాలంకి సుబ్బాచీరావు, కీడి ఆంజనేయలు గార్లు-భర్తవరము. భర్తపాలుని స్వప్నదర్శనము. గోదావరిజిల్లా అవలూపురము నందలి మారుటి ముద్రాలయమునందు అచ్చుగారి వేంకటరత్నము గారిచే ప్రకటితము. తెల 8 అక్షరాలు. పైరెండు గ్రంథములు మార్కెటయందు ములకరించినవి.

రెండవ యుద్ధబుణమునకు

(1197)

ద ర ఖా స్తు లి పు డ వే క్షే త ములు.

ఈ ఋణము నూటికి ధీకౌన్పన ఈయబడును. వృత్తికన్న లేదు. ఈ యుద్ధబుణ పత్రములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూగురూపాయలు యివ్వబడును. 1923 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూగురూపాయి లియబడును. 1925సం॥లో 100-కి 103 రూ॥న్ను, 1928లో 100-కి 105 రూపాయలును పత్రములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మీయబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సొమ్ముదాచుకొనుపద్ధతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటన దరఖాస్తు ఉపయోగించుకొనుటకు దీనిని చింపి మీ పేరువ్రాసి పంపుడు.

ద ర ఖా స్తు న మూ నా.

మదరాసు బ్యాంకింగ్ వారికి,..... 1918.

కో క థి ప తి,

అయ్యో, ఇందులోరూపాయలచెక్కున లేక రొక్కమును పంపుచున్నాను.

దీనికోకి యుద్ధబుణపత్రమును (పామిసరినోటు *) సొకదాని నిప్పించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సొమ్మును ఏ సంవత్సరములో సొమ్ముకావలయునో ఆ సంవత్సర ముండనిచ్చి తక్కినవానిని కొట్టివేయుదు.

* 1921, 28, 25, 28 సంవత్సరములో వాపనుచేయవలయును.

ప్రైజరీలో ఇవ్వబడును.

ఇట్లు విశ్వసనీయుడు.

పేరు.....చిటానము..... (స్వప్రముగ వ్రాయుడు.)

చి ర్ పా మ హా న ం గా మ ము

(రైలు దు పి జి స్థి.)

ఇంగ్లండు

హిందూదేశపు తేయాకువర్తకము.

లండను, జూలై 19:—హిందూదేశ తేయాకుసంఘము సంవత్సరపథ కధ్యక్షుని కహించుచు తేమ్మ స్త్రీలుగారు నివేది కమునందు చూపబడిన చర్యల గూర్చి విచారించి ప్రభుత్వము వారి జోక్యము లేకుండనే యిది స్థిరపఱచుచున్నట్లునని సంఘమువారు తలచిరిని నూచించిరి. ప్రభుత్వమువారు ఆసలు వెలలకు తేయాకును ఆంగ్లదేశమునకు తెప్పించవలెననియు అవ సరమైనవో అన్యకపు వెలలను నిర్ణయించవలెననియు ప్రభు త్వమువారి జోక్యము నలని గలగులాభము తేయాకు. విషయ మున ఆచరణవిషయమందలి వర్తమానము వేసిన ఏర్పాటు సరిగ లేదనియు, సమాధాన మేర్పఱచుటకు ప్రయత్నములన్నియు విఫలములగుటచే పంచాయతీమాలమున నేర్పాటు చేయవలసిన దని కోరుటకన్న చేయదగిన దేమియు లేదనియు స్త్రీలుగారు చెప్పిరి. ఈ విషయమిప్పుడు విచారణముం దున్నది. చిట్కలు గలిగిన సంవత్సరమునందు క్రొత్త కంట్రాక్టుకు సొమ్ము నిచ్చువిషయమును గూర్చిన నిర్ణయమును మార్చవలెను. క్రొత్త నిర్ణయము యోచింప బడుచున్నది. హిందూదేశమునం దున్న యూరపియను నలమును ప్రభుత్వమువారు యుద్ధము కొఱకు విలుచుటను గూర్చి స్త్రీలుగారు చెప్పి ఆస్సాము తేయా కుతోటలయందు యూరపియనుల నందరిని తీసివేయుటచే సరి యైన విచారణ లేకుండుననియు, ఇందువలన తేయాకుతోటలకే కాక సరక్రమపరిపాలనమునకును భంగముగలుగుననియు స్త్రీలు గారనిరి. తేయాకువిదను ఆదాయపు పన్నునువేయుటను గూర్చి కలకత్తా సంఘమువారు చేసిన తీర్మానేషణమును ఈ సంఘము వారామోదించు చున్నారు.

బ్రిటిషు విమానములకును జర్మను

డిప్లొయరులకును యుద్ధము.

కోపెన్ హేగను, జూలై 21:—టాన్ డెరక్ నుండి తిరిగి వచ్చుచున్న 3 బ్రిటిషు విమానములను జర్మను యుద్ధ నౌకలును, జర్మను విమానములను ముట్టడించెను. డెన్మార్క్ సరిహద్దు యొద్ద యాయుద్ధము ముగిసెను. ముగ్గురు బ్రిటిషు వైమానికులు డెన్మార్క్లో వేరు వేరు ప్రదేశములందు దిగి, వారు నిష్పంధానావసరము నుంచబడిరి. ఒక బొంబు టాండ్ రక్ ప్రాంతమున క్రిందబడి పెద్ద మందుగుండు సామగ్రి కర్మాగారమును ప్రేల్చివేసెను. జట్లందుకు పశ్చిమమునందు పగలంతయు జర్మను యుద్ధనౌకలును బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలును గన్పడెను. బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలు జర్మను విమానముల ఫిరంగు లను గాల్చుక ఒక విమానము ననుద్రములో పడిపోయెను.

స్వామిభక్తిప్రమాణము

లండను, జూలై 22:—ఇక ముందు సివిలుసర్వీసులో చేరువారు స్వామిభక్తిప్రమాణమును చేయునట్లు నిర్ణయించుట కు ప్రభుత్వము వారు సంసిద్ధు లైరిని బోనర్లగారు పార్లమెం టునందు ప్రజాప్రతినిధి సభలోజెప్పిరి.

సామ్రాజ్యయుద్ధసభ.

లండను, జూలై 22:—మార్నింగ్ పోస్టుపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—కడచిన కొన్ని దినములనుండియు సామ్రా జ్యయుద్ధసభ రాత్రింబగళ్లును జరుగుచున్నది. 26 వ తేదీతో సభ ముగియునని తలంపబడుచున్నది. ఈసభవారి తీర్మానము లను గూర్చి విచారించుటకు యుద్ధసంక్రమమువారు కొన్ని పర్యాయములు సమావేశమైన చాలను తరువాత సామ్రాజ్య యుద్ధసభాసభ్యులు తమతమ తేజములకు వెడలిపోవుదురు. కనడాదేశీయులగు మెయిను, కార్లెరు గార్లను, ఆల్బర్టా, మాని తోబా, సాస్కాచ్చివాన్ ప్రధానమంత్రిలును కనడాకు వెళ్లి పోయిరి.

ఇండియా ఆర్థికస్థితి.

లండను, జూలై 18:—ఇండియా దేశపు పరిపాలక పద్ధతము మార్పుటకంటె నచట ఆర్థికాభివృద్ధిని కలిగించుట ముఖ్యతము. ఇండియాలో గాని మరి ఎచటైనాగాని కేవల రాజకీయాభివృద్ధి ప్రజలకు సౌఖ్యమును కలిగింప జాలదు. ఆదేశమున ఆర్థిక కార్యక శక్తులతిశయించవలెను. గోవునదుల క్షేత్రి నిరంపయోగమగుచున్నదని మాంబేగూ ప్రభువు(బులాలో) తెమ్ము పత్రికకు వ్రాసెను. ఇండియా దొరతనమువారు వ్యవ సాయమునకు తగిన ప్రోత్సాహమును కలిగించుటలేదు. మరి యను ఇతరులవలంబించు పరిక్రామికోద్యమముల పట్ల దొరతన మువారు క్రద్ధను సానుభూతిని చూపక ప్రాచీన నిరోధములను తెచ్చి పెట్టుచుండుటచే నాదేశమున ఆర్థికాభివృద్ధి కలుగకున్న ది. కాని దొరతనమువారికి పరిపాలనా భారమే తల మున్నట్లు గా నన్నదిగాన కేవలము వారిని నిందించుట పొడికాదు. నూత నాభివృద్ధిని గ్రహించిన యూరోపు ఆమెరికా యాంత్రికార్థిక వర్తముతో సంబంధముగల నూతనవర్గ మేర్పడి పనిచేయవలెను. ఆర్థికాభివృద్ధి అత్యవసరము. ఇండియాదేశమున వ్యా య సత్పరి పాలనమును జరిపినంతమాత్రముతోనే ప్రయోజనము తీరలేదు. ఇకముందు హిందూదేశీయుల కొరకును మనకొరకు నగుడనచట నార్థిక వనరులను మన పశ్చిమ దేశ నోందింప వలెనని మాంబేగూ ప్రభువుగారు వ్రాసిరి.

జర్మను అంతర్గమినిముంచుట

లండను, జూలై 22:—ఏనాడు మిత్రమండలి వారు జర్మనులు మారను నదిన దాటిపోవునట్లు చేసిరో ఆనాడే మారను అను ఆంగ్లయుద్ధనౌక యొక జర్మను అంతర్గమిని ముంచివేసెనని నాకాదేశమువారు ప్రకటించిరి.

తోళ్ల వర్తకము.

లండను, జూలై 17:—పార్లమెంటునందు ప్రజాప్రతినిధిసభ లో సర్ జాన్ రీసు మున్నగువారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు గ్రేసు బ్రదర్సుకంపెనీవారు హిందూదేశమునందు ఈస్తుఇండి యా ఎక్స్పెర్టు కంపెనీని తీసికొనియైన లేక అందు మానసు గారి భాగమును కొనియైన యన్నారని మాంబేగూగారు చెప్పిరి. ఇందువలన తోళ్లవర్తకముపై జర్మనులబలము చిరస్థాయిగ నుండునని సర్ జె. రీసుగారు సకారణముగ తెల్పుగలిగి నవో ఇంతమైన విచారణ ఇరుపవలసియుండునెమో యోచిం చెదము. గ్రేసుబ్రదర్సు కంపెనీ యందు దోమ మేమియు లేదని విజ్ఞాపక కార్యాలయము వారు హిందూదేశ కార్యాలయమునకు వెలిపిరి. ఆంగ్లదేశము నందలి గ్రేసుబ్రదర్సు వారికిని హిందూదేశమునందలి గ్రేసుబ్రదర్సువారి కిని సంబంధమేమిగలదో విచారించెదమని మాంబేగూగారు చెప్పి తమకు హిందూదేశముతోడనే సంబంధముగలదు గనుక అచ్చటి కాఫిలతో యోచింప వలసియుండునని వల్చిరి.

బారుంగాను ముంచుట.

లండను, జూలై 21:—నాకమీద ప్రేలుటచే నాక పూర్తిగా కదలిపోయినది. దీపము లారిపోయినది. రోగులు ప్ర కృల మీదనుండి తూలిపడిరి. నాక త్వరగా మునుగుచున్నట్లు కనబడినను నాకలోనివారు కలకరపడలేదు. పురుషులందరను ఆస్ట్రేలియా గీతములను పాడుచు స్థానములకడ నిలచిరి. 200 గజముల దూరమున చుట్టు దిరుగుచు కొంతకాలము మునిగి కనబడుచున్న జర్మను అంతర్గమిని వి నోద ముగా చూచుచుండిరి. ఫిరంగివర్షము మొదట నడటుకు నేల మెరగెను గాని వెంటనేతేలి గుండ్లనువదలెను. అంతర్గమి మునిగి పోయినది. నాకలో 900 మంది రోగులుండిరి. వారిలో 12 గురు లేనలేని స్థితిలోనున్న వికలాంగులు. 7 పడవ లును 20 తెప్పలును తప్పించుకొనిపోయినవి. నాక వెంటనే క్రుంగ నారంభించెను. చాలమందితెప్పలలోనికి ధ్రుముక వలసి వచ్చినది. ఆంగ్లయుద్ధ నౌకలువచ్చి నిలచెను. అంతయును కల్లోలముగా నుండెను. పురుషులు చేతికి దొ రికినదానినెల్ల పట్టుకుని ప్రాణులాడుచుండిరి. కొందరు చాలకష్ట ములబడిరి. కొంతమంది కొర్రనుబారిపోయిరి. వారికి చాల నేపట్టికరతును స్మృతిరాలేదు. అభ్యాసమువలన సంతక్షణమతి చిత్రముగా జరుపబడినది.

ప్రాణులు

ఆమెరికావారి ప్రకటనము.

లండను, జూలై 22:—ఎయిసు మారనులకు మధ్య క్రొత్తవిషయములు కలిగినవి. శత్రువులు పట్టుదలతో పోరాడ నులను వదలిపోయిరి. గత స్వల్పకాలమున 6 వేలమందినిపట్టు కొంటిమి. నూరు ఫిరంగులు చాల కండకపు మోర్టారులు మర ఫిరంగులును గూడ మాత్రమైనవి.

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము.

లండను, జూలై 22:—నిన్ను మేము హెబూట ర్సుకు ఆగ్నేయమున కొంత స్థలము నాక్రమించితిమి. రాత్రి విల్లిరను బ్రిటనోకు దక్షిణమున మేము పరాసునేనతో కలసి శత్రువులను తలపడి కొంతమందిని కొన్ని మరఫిరంగులను కళ పరుచుకొంటిమి. మా దాడివర్తములు రాత్రి న్యూవెల్లీ విట్రానీ కలోను సర్ లాలిను యొద్దను బెయిలియులు బత్తరమునను శత్రువుల కందకములలో ప్రవేశించి చాలమందిని పట్టి తెచ్చెను. బెయిలియులుయొద్ద మేము శత్రువులను పారదోలితిమి. పరాసువారి ప్రకటనము.

శత్రువులు రాత్రినే ఓర్పు. బత్తరమునను మారను బెయిమ్ములకు నడుమను ముఖ్యముగా బోయినుడి కోర్టును బోయినుడు రోయిలయొద్దను ఫిరంగులనుకాల్చిరి. ఓర్పుమార నులకు మధ్య గ్రహితెను, బెజు, సెంజుజర్మను ప్రాంతములందు మేము శత్రువులను పారదోలి మా స్థానముల నన్నియొట్టును నిలుపుకొన గలిగితిమని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, జూలై 23:— (8-30 ఉద) పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి:— నేటిదినము జర్మనులు బలముగ ప్రతియుద్ధము సమీపి మార్చి ఆర్మ్యనుదులకు నడుచుచు వున్నపురోగమును భంగపఱపఁ బ్రయత్నించిరి. కాని పరాసువారును ఆమెరికనులును శత్రువిజృంభణమున నిరోధించి తమ జయములను వృద్ధి పఱచుకొనిరి. లాక్రొస్, గ్రీసోలిస్లకు తూర్పునకున్న కొండలను మేము వశపఱచుకొని ఎపీడిస్ పురమును మాంటు సెంటు పియరు కీకాన్యముననున్న కొండలను స్వాధీనపఱచుకొంటిమి. మార్చి నడికిని రీమ్సుకును నడుచుచు తీవ్రయుద్ధము జరిగెను. కాని శత్రువుల కేమియు ప్రయోజనము గలది లేదు. కొర్టునువద్దను, రాయి ఆడెయ్యెద్దను మనస్థానములను నిలుపుకొనుచున్నాము. ఇంకను ఈ తీవ్రమునందు బ్రిటిషువారు పురోగమునము సమీపి 200 మంది కై దీలను 40 మర ఫిరంగులను పట్టుకొనిరి. ఆర్మ్యనది కు తీరమునందు ఫిరంగియుద్ధము తీవ్రముగ జరిగెను! కాని పరావతికముల యుద్ధము జరుగలేదు. హెం వెనునందు బాంబులను వేయు పటాలములు 21-వ తేదీని జోరుగ పనిచేసెను. వాతావరణము వ్యతిరేకముగనున్నను, వారు 50 టన్నుల బాంబులను శత్రుశిబిరములమీదను, నెట్టిఆండరులో యలయందు శత్రు సేనా నిలయములమీదను వేసిరి. లాన్, ఫిన్సు డెర్రీ ఆటాకు మున్నగు పురములమీదను బాంబులు వేయఁ జేసెను. శత్రు సేనలు విశేషముగా ఛేదయింపునై - ఎక్-టూర్ నాయిన్ స్థానమునైన నే బాంబులు ముఖ్యముగా వేయఁ బడెను. మంటు విశేషముగా గలిగెను. ప్రేలుటయొకనపడి నది. ఫిన్సు ప్రేమకునందు అగ్నిగలిగెను. వేలకొలది మరఫిరంగిగుండ్లు కొర్కాంటు కోడొన్, విల్లిన్సన్ స్థానములందు శత్రు సేనలపైను ఫిరంగిస్థానములమీదను గాలిబడినెను. తీవ్రముగా పనిచేయుచుండిన శత్రు ఫిరంగి స్థానములపని ఆగిపోయెను. 21 వ తేదీని మన మార్గదర్శక విమానములు 9 శత్రు విమానములను నేలగూర్చెను.

ఇటీవలి వార్తలు.

లండను, జూలై 23:— నిన్నటి వార్తాపత్రికము పరాసు రంగమునుండి వచ్చిన యిటీవలి వార్తలనుండి శత్రువులెంత తీవ్రముగా ప్రతిఘటించుచుండినను పరాసువారి సేనాస్థలములందు పురోగమును పరిపిరిని తెలియుచున్నది. రెండు స్థానములయొద్ద పరాసువారు మార్చి నడికిని బాటిరి. ఆదివారము నాటి యుద్ధమువలన పరాసువారు మార్చి ఎయిసీ నదులకు నడుమను 100 మంది కైదీలను పట్టుకొనిరి. బ్రిటిషువారు 350 మంది కైదీలను 4 ఫిరంగులను మార్కాన్ ప్రాంతమున పట్టుకొనిరి. జర్మనులు మార్చి నడికి దక్షిణమునందు వెనుకకుపోవుచు 45 ఫిరంగులను వదలిపోయిరి. ఇందువలన మిత్రమండలి ప్రత్యేక సమర్థనమునందు 450 ఫిరంగులు పట్టుకొనెను. రీమ్సుకు తూర్పునందు శత్రుముట్టకులు దృఢపఱచుటచేతగాని వెర్రిను కుత్తరమునందు శత్రువును కొంతస్థానమును జయించిరి. న్యూసీను మెస్సీజులకు నడుచు పరాసువారు తమ పూర్వపంక్తికి వచ్చిరి.

బ్రిటిషు రంగము.

లండను, జూలై 22:— (రాత్రి 11 గంట) బ్రిటిషు వారిట్లు ప్రకటించిరి:— ఆరాసుకు దక్షిణమునందును, నియ ప్రిఆదవికి తూర్పునను ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. బలమగుపడ మటిగాలియు, చాలదినకుగ వరించుచున్న మేఘములును ఆదివారమునాడు విమానగమనమున కభ్యంతరము గలిగించెను. కాని యుద్ధరంగమున కొన్ని భాగములందు ఆనేకప్రజ్వలముల పై బాంబులు వేయబడెను. ఒకరైలు వేస్తేపను మీదను బాంబులు వేయబడెను. ఫిరంగిమందును గొని వచ్చుచున్న రైలు నుండి మీద బాంబులు నూటిగాబడెను. 5 శత్రువిమానములు నేల గూర్చుబడెను. 4 బ్రిటిషువిమానములు కనబడుటలేదు. రాత్రివిమానములు బూరీరంగమును ముట్టడించి మెసికో, చిన్న కార్మెలయందలి రైలు నేలపై 13 టన్నుల బాంబులను వేసెను.

అమెరికా వారి ప్రకటనము.

లండను, జూలై 23:— పరాసువారితో కలసి మేము పోయననుచు చాలా తెర్రీదారిని ఓర్చుకొన్న గమలకు నడుమను దాటి బూర్మ ఎపియెన్సు-చార్మై కనులకు నడుమనున్న దారిని సమీపించితిమి. మారనునదాటి కొన్ని పట్టణములను వశపరుచుకొంటిమి. జర్మనులు వానినా తురత తోవదలిన చందము నడుచుచున్నది.

విమానముల కార్యము.

లండను, జూలై 23:— నాయునంత్రి వర్తమవారిట్లు ప్రకటించిరి:— లూనిస్ పురమునందలి రైలు వేస్తేపనుల మీదను బాడినున్ననందలి మందు కర్మాగారము మీదను 1 టన్ను బాంబులు వేయబడెను. ఆనేకవోట్ల ప్రేలుడువినబడెను. జీబు క్లౌపురమునకు వైర్తెనున్న కర్మాగారము ఒకవోట్ల ప్రేలు. మేము 3 విమానములను గూడ బాంబులతో ముట్టడించితిమి రాత్రి విమానములు నడుచుచుండిన 5 రైలు బండ్లమీదను బాంబులను వేసి నిలిపివేసెను. ఆన్వేవక దీపములను (సెర్పి రైలు) శత్రువిమాన ఫిరంగులను మరఫిరంగులతో గొట్టితిమి. మన విమానములన్నియు తిరిగిచ్చినవి. సోవవారము నాడు మేము రాత్రియు పురమునందు ఒక గొప్ప కర్మాగారముపై బాంబులను వేసి ఒకవెద్దపాకను గొట్టితిమి. ఈ పాకయును మరికొన్ని పాకలను ప్రేలిపోయెను. 60 మైళ్లదూరమున కీ యగ్నికనబడెను. మన విమానములన్నియు తిరిగివచ్చెను.

కెనడానుంత్రి సేనను పరీక్షించుట.

లండను, జూలై 23:— బోర్డెనుగారు గతవారము కనేడియను శిబిరములను చూచి పరాసు కనేడియను పటాలములు నడుచుటను గని ఆనందించిరి. ఈ పటాలములు ఒక్కడినము ననే తర్ఫీదునొందెను. ఇప్పుడప్పుడు కెనడానుండి వచ్చుచున్న వారాశ్చర్యకరముగ ఆభివృద్ధి జాపుచున్నారని శిబిరములయొద్ద బోర్డెనుగారు వినిరి. బోర్డెనుగారు రేపటిదినము కాడ్ ఫునగర స్వాతింత్ర్య గౌరవమును గ్రహించెదరు. ఆస్ట్రేలియా మంత్రియగు హ్యూగ్సుగారు లండన్ డెర్రీ ప్రభువుకతిథిగ నున్నారు. రేపటిదినము సేవాయిలో విందుజరుగును. అప్పుడు హ్యూగ్సుగారు ముఖ్యనగర నాయకులను కార్మిక ప్రముఖులను జూచెదరు.

మిత్రమండలి అవస్థానందము.

ఆమెస్టరుడెం, జూలై 22:— జర్మనులకు విజయమునందు గట్టిసమర్థక ముండుటకు అవస్థానందన నిరోధములందు విజయములు కలుగుట ప్రబలాధారముగ నిది వరకుండెను. 1918లో పెద్దయెత్తునపోరుజరిపి మిత్రమండలిని సంపూర్ణముగ వినాశం మొనరించెదమని పెద్దమాటలు చెప్పినవారికి ప్రస్తుత పరాసురంగ స్థితిజ్ఞానబోధకము కాగలదు. జర్మనులకన్నయో విజయములు కలిగినకు శత్రు సేనల సామర్థ్యమును సంఖ్యయు నుగూడ నేమియును ఊహించలేదు. మన ప్రోత్సాహము నిత్య సంపదకము కావలసియున్నది. శత్రువులనిలకు సేనలనుదినమును నిర్మూలించ బడవలసినదిగా నున్నది. మనవిజయము లాత్మ సంరక్షకుల విజయములుగా నున్నవని వర్ధిల్లునప్రతిక మిత్రమండలి అవస్థానందమును గూర్చి వ్రాసిన వ్యాసమునందు గలది.

పరాసురంగము.

లండను, జూలై 22:— (సాయం 4.20) పరాసు వారిట్లు ప్రకటించిరి:— మార్చి ఎయిసీనదులకు నడుమను సేనా ముఖమున సంకటను అనుకూలస్థితులందు యుద్ధము సాగుచున్నది. ఆ రుక్మనది కుత్తరమునందు మనపురోగమును భంగపఱచుటకు ప్రయత్నించుచున్న శత్రు సేనలను వెనుకకు పారదోలి విల్లిమాంటాయిగు కుత్తరమునందు పురోగమును గల్పితిమి. ఇంకను దక్షిణమునందు పార్సిటిగ్ని విల్లిన్సన్ ఆర్మ్యపంక్తికి తూర్పునను పురోగమును సజ్జుచున్నాము. నోవిల్లి సెంటుఫ్రాంటు ప్రాంతమునందు మేము విశేష పురోగమును సమీపి లాక్రొస్, గ్రీసోలిస్లకు తూర్పున నున్న కొండలను స్వాధీనపఱచుకొంటిమి. ఆర్మి-మార్చి నదులకు నడుమను ఆమెరికను పరాసు సేనల యొత్తిడి వలనను పాసాయికిని సార్లెవెనకును నడుచును నడిపై స్థానములను జయించిన పరాసువారి యొత్తిడివలనను జర్మనులు వెనాసెంటు జెర్మిక్ మాంటు సెంటుపియరీ స్థానమునకు శత్రువులు పాటిపోయిరి. సెల్తోయిరీ కుత్తరమున నిండుమించుగా సంకటను శత్రువులు తలపెట్టిరి. మార్చి నడికిని రీమ్సుకును నడుమను పగలంతయు తీవ్రయుద్ధము జరిగెను. ఫ్రెంచి, బ్రిటిషు ఇటాలియనులు కలసి ఎడతెగక శత్రు సేనలను ముట్టడించుచున్నారు. సెంటుయూర్రెయను, బోల్లి స్థానములను మే మాక్రమించుకొని ఆండెరు లోయయందు కొంత స్థలమును జయించితిమి. కొర్కెను రాయి అడవులయందు బ్రిటిషువారు 400 మంది కైదీలను పట్టుకొనిరి. ఇందు 11 మంది నై ని కోద్యోగులు. ఇందు 2 కర్నలులు. జూలై 20 వ తేదీ మేఘములు చాలదినకు నున్నను మన విమానములు 11 జర్మను విమానములను నేలగూర్చెను. ఫ్రెంచి బ్రిటిషు విమానములు శత్రు స్థానములపై 6 టన్నుల బాంబులను వేసెను. 16 వ తేదీనుండి 19 వ తేదీవఱకు పరాసు వారు 7 విమానములను నేలగూర్చిరి.

మెటర్సు విజయము.

లండను, జూలై 21:— ఆలెలో అడవియొద్ద జర్మను స్థానములపైను దాడిసరిపి కండకములను భగ్గంముచేసి రెండు మరఫిరంగులను గొనవచ్చితిమి. మెటర్సు రంగమున ఆస్ట్రేలియావారు దక్షిణభాగమును విస్తరింపజేసిరి. స్కాట్లండు సేన వాజతెకు డెయిలలు యనుపదారి కనకును వ్యాపించి రెండు మైళ్ల రంగమున మధ్యభాగమున 1000 గజములలో ముందునకు పోయి మధ్యభాగమున 1800 గజములలో శత్రువులను పారదోలితిమి. 31 వ జర్మను సేన చాలనవ్వపడినది. దక్షిణాఫ్రికా సేనగూడ స్కాట్లండు సేనకు తోడ్పడి 6 గురుద్యోగులను 877 గురు సైనికులను పట్టుకొనెను. 10 కండకపు ఫిరంగులను 50 మరఫిరంగులు మన కేమయ్యెను. మొదట ఆస్ట్రేలియా వారు 100 మందిని పట్టుకొనిరి. పొగచాలున జన్మియులు ముఖపట్టములను ధరించుకొనుచుండగా వారిని పట్టుకొనిరి. చాలదినములకు పూర్వమే తమకు విశ్రాంతి యియ్యవలసియుండెనని వాదించిరి. అనిరైటరు విశేషముడు ఆంగ్లశిబిరము నుండి నేడు రింటివార్త వచ్చెను.

ఆంగ్లరంగమున తెలుపదగిన దేదయును జరుగలేదని ప్రకటించబడినది.

పరాసురంగము.

లండను, జూలై 19:— ఇక సొకటి రెండు దినముల వరకును చాల ముఖ్యమగు వార్తలు రాగలవు. శత్రువుల ప్రస్తుతస్థితిని జనరలు ఘాతుగాయ నిర్ధారణ చేయగలగుదురు. జర్మనులు రెండురంగములయందు ఏర్పాటులను చేసిరిని బుధవారమునాడు తెలివార్తయందు తెలుపబడిన దానినే గురువారమునాడు పత్రికలు ప్రకటించినవి. మరిరెండు రంగములందు శత్రువులు తలపడెదమని యొకపత్రిక వ్రాసినది. ఆంగ్ల రంగమున శత్రువులు 6 ల పడెదరని నేడు నిర్ధారణముగా తెలుపబడినది. జర్మను సేన లాకన్మిక్ముగా తలపడ నుండ ఘాతుగాయ పెద్ద అవస్థానందమునకు గడంగరనిరి గాని ఘాతుగార్డు గడంగుటచే శత్రు సేనల పరిమితిని ఘాతుగారు జాగుగా నిర్ధారణ చేసిరిని తెలుపుచున్నది. జూనునెల 28 వ తేదీనుండి పరాసు సేనలు కొద్దికొద్దిగా వాక్రమించుచున్న రంగమునందే అవస్థానంద మారంభమగుట చాల ముఖ్యవిషయము. జర్మనుల ప్రయత్నము విఫలమైనది. మిత్రమండలి వారు జర్మనుల పన్నామునెంతవరకు తొలగింపగలరో కనుగొనవలసి యున్నది. ఈ వారమున ప్రిన్సురూప్రెక్ట సేనలు గూడ రిప్పించబడెనని తెలియుచున్నది. ఆ సేనలను యువరాజు మరల పంపగలస్థితిలో లేడు.

జర్మనుల పరాజయము.

లండను, జూలై 22:— మారనును మరల బాటి జర్మను సేన తిరోగమనము సమీపించుటకు జర్మనులు తెలిపిన కారణములు హాస్యాస్పదములుగా నున్నవి. జర్మను తివుడు రాజకీయ సాంక్రామిక సంస్థితులనుబట్టి పరాజయము సుప్రసిద్ధి పోలేని స్థితియందుండగా వారికి గొప్ప పరాజయము కలిగినదని కల్పప్రతాపముల పెట్టించుచు బెర్లినునగరము వారు ప్రకటించిన వార్తలనునే స్పష్టముచుచున్నది. చేయవలసినపనిని జర్మనులు పూర్తిచేసిరిగాన వారు మరల మారనునని బాటివచ్చిరని వార్త అసత్యముటకు జర్మను యువరాజు మారను రెయిన్సులకు సమమ తీవ్రము పోవమండుటయే ప్రబలనిదర్శకముగ నున్నది. పలాయనము జరుగకుండుట కత్తిడు వెనుక నేనల నడికముగా బలియిచ్చుచున్నాడు. ఘాతుగాయి బారి నిలువసేనలనుగూర్చి యిటీవల జర్మనీలో ప్రకటించబడిన నిరాధారపు వార్తలను విశ్వసించుటవలననే లూడెన్ డ్రాపు దుర్భిమానమున మిత్రమండలి ఆకస్మాదమున లక్తిని సరగ పరగజేయక పోయినని వార్తాప్రకలు వ్రాసినవి.

లండను, జూలై 21:— యువరాజు చెంతకున్న సేన కంటె హెయ్యు సేన కావలసినంతటి విశాలరంగమున యువరాజు తలపడుట పారభాటు అశుభం బాగుగా నాలోచించియే తలపడెను. ఆంగ్లబ్రిటిషు సేనలను విడదీయుటకో పారిసుపై కేగుట కో జర్మనులు ప్రయత్నించినది మనము తలంచుచుని వారెరుగుదురు. ఈపన్నా మండులకు చాల యువయుక్తము ఇచ్చట పెద్దననారు పారిసుపైకి పెద్దటకు చాలవకాశముగలదు ఈ అవస్థానందము పట్టెను ముఖముగగాక దక్షిణ ప్రాకృత ఖముగా జరుగుట యొక్కాభము. పారిసు వంకకు వెన్నుత్రిపు

సేనను మనము తలపడజాలక పోదుమని లూడెండ్రపు తలచెను. పరానువారు దానిని గుర్తించిరి. జర్మనులు నదినిదాటి తలపడిరి. రెయిన్సుకు తూర్పున పరాజయము కలిగి వారిపన్నాగమంతయును భంగమగుట స్పష్టమైనది. ఎటులైనను జర్మనులు మొదటి సంకల్పమును కొనసాగింప గోరిరి.

మిత్రమండలి పురోగమనము.

లండను, జూలై 22:—పరాను శివరముననుండి రైటరు విలేఖకుడు నిన్న రాత్రి 11 గంటల కంటే తొలివార్త సంపాదించి. మాంటేగ్నీడి రెయిన్సుయొద్ద పోరు తీవ్రముగా జరిగినది. జర్మనులు కొత్త సేనల సభికముగా కొనివచ్చినను నిన్నున రణరంగమునకు పంపబడిన హైలందు ఉత్తరజేత సేనలు నేడుగూడ తలపడి పురోగమనమును సలిపిరి. వారు సెంటు యుక్రేజీ జాయిలీల నాక్రమించిరి. ఎయిసు మారనులకునుద్యమేము వడిగ ముందుకుపోతిమి. ఓర్కు వత్తరమున మేము పోయినను చాటూతెర్రీవారిని చాల చోట్ల దాటితిమిగాని శత్రువులు పోయిననున్నద ప్రబలముగ నిరోధించిరి. ఓర్కుకు దక్షిణమున నదినిదాటి పరానువారు పశ్చిమదక్షిణ దిశలనుండి శత్రువులను తలపడిరి. వారిపలాయన మచట హెచ్చుగానుండెను. పశ్చిమపును తెక్రోట్స్ గ్రీసోల్సు, ఎపిఎత్సు, మీదుగా నున్నది. పశ్చిమమునుండి రైమెట్సు దక్షిణమునుండి రిమెట్సును పురోగమనము జరిగినట్లు స్పష్టమగుచున్నది. పరానుపరాతిసేన తెక్రోట్స్ గ్రీ సోల్సులకు తూర్పుననున్న గుట్టలను వశపరుచుకొనెను. మారనుకు దక్షిణమున 400 మర ఫిరంగులను 30 ఫిరంగులను వశపరుచుకొంటిమి. అవసరమైన పంక్తిని సమరేఖకుగొనివచ్చి శత్రువుల కడవరకును పోరెదనట నిశ్చయము. జర్మనుల ఎడమతట్టు మాంటేగ్నీడి రెయిన్సు యొద్దను కుడితట్టు పోయినను పీఠభూమి యందునుగలదు. ఏయినుండి అగ్నేయముగ వేస్త్రీసేనలను మధ్యగానున్న స్థానమునవారిసేన ప్రబలముగా నున్నది.

ఇటలీ

300 మంది జర్మనులను హత్యచేయుట

లండను, జూలై 22:— వెనుక ఆస్ట్రియా సేనలో నుండి ఇటీవల మిత్రమండలితో చేరిన 300 మంది జర్మనులను పావురంగమున ఆస్ట్రియావారు పట్టుకొని వారిసందరిని హత్యగావించిరిని తెల్పుచుండి బ్రెస్టుపత్రికవర్తకంతివార్త వచ్చినది.

అమెరికా

ముంచబడిన అమెరికను క్రూసరు.

వాషింగ్టను, జూలై 21:—ముంచబడిన క్రూసరు 'కాండిగో' అనబడునది. ప్రైవేట్స్ మునుకు కొంచెముదూరముగ నది ముంచబడెను. ఈ ప్రాంతమునందు జర్మనుగను లనేకములు కనపడినవిగాని జర్మను సబ్మరైను ఎచ్చటను కనపడలేదు. ఇంకే నాకయను ఈ ప్రాంతముల మట్టడింపబడినట్లు తెలియరాలేదు. 1185 మంది రక్షించబడిరి. వీరు అట్లాంటిక్ తీరమునందు భూమిపై దింపబడిరి. మరణించినవారిసంఖ్య 48.

వైనాకు ఋణమునొసగుట.

వాషింగ్టను, జూలై 20:— ఇదిగోఅట్ను ఋణముల సన్నిటిని వైనావారు కొట్టివేయ మరతుతోడను, ఇకమందు ఋణముల నిచ్చుటను అమెరికనులు, బ్రిటిషువారు, పరాను వారు జపానువారు పంచుకొను నేర్పాటునను అమెరికను ప్రభుత్వమువారు తమ బ్యాంకులు వైనాకు ఋణముల నిచ్చుటకు అంగీకరించిరి. వివరములింకను తెలియలేదుగాని నుమారు 500 లక్షల డోలర్లు అప్పు ఈయబడునని తలపెట్టెనుమన్నది.

అమెరికను క్రూసరు.

న్యూయార్కు, జూలై 21:— యాచబడిన అమెరికను క్రూసరు కనరల్ తీరమై యుండెను. ఎట్లు మునిగినది తెలియకున్నది. నావికులలో 385 మంది దరిశేరి. మరి 1156 మంది పడవలలో నున్నారని నాకాళివారు వెల్లడుచున్నారు. పెడకుటకు రెండు స్త్రీయరు తెచ్చుకొని పోవుచున్నవి. ఇప్పటి కంత యిను తృప్తికరముగ నున్నది.

రుస్సా

జెకోస్లావకుల పురోగమనము

అండ్లగాం, జూలై 21:— జెక్కులు బరనోవ్ అను పురము నాక్రమించు కొనినదియు, సోవియటు సేనలు వెనుకకుపోవు చున్నవనియు మాస్కోనుండి తెల్లనుకు తొలివార్త సంపాదినది.

పూర్వపుజారు హత్య.

లండను, జూలై 21:— రవ్యకులిట్లు ప్రకటించిరి:— రోమనాపును కాల్చివేయటను ముఖ్య కార్యనిర్వాహకసంఘమునా రామోడించిరి. అతనిభార్యను, కుమారుని నురక్షితమగు స్థలమునకు దీసికొనిపోయిరి. రోమనాపుకు సంబంధించిన కొన్ని పత్రములును అతని దినచర్య పుస్తకమును (వీనిని కట్టడిపడినట్లు అతడు వ్రాయుచుండెను.) అతని భార్యయొక్కయు బిడ్డలయొక్కయు దినచర్యపుస్తకములును, రోమనాపు కుటుంబమునకు రామ్మూటిను వ్రాసిన యుత్తరములును త్వరలో ప్రకటింపబడును. మర్యుతతీరమునందు బ్రిటిషువారు దిగుటకుగూర్చి సోవియటు సైన్యము పరానుబ్రిటిషు సైన్యోద్ద్యోగులను అంగీకరింపగూడదనియు ఒకపురమునుండి ఇంకొక పురమునకు వారిని పోనియగూడదనియు, రవ్య నక్షత్రమునైతే అకన్న వారని భావించి వారిని నాక్రమ్యగా కనిపెట్టి యుండెననియు బ్రోట్స్కు ఉత్తరువచ్చెను.

రవ్యజారు హత్య.

అమెస్టరుడం, జూలై 21:— విద్యుత్ కారుల యుత్తరపు ప్రకారము జారును ఎకాటెరిను బర్లనందు హత్యచేసిరి. అంతటిలో నాయుభద్రుడ నడగినది. వెనుకటి రాజకుటుంబమునకు చేరిన వారందరి సార్తుకు రవ్య విశేష బాంకులలో చేయబడిన ధనమునగూడ రవ్య ప్రభావభుక్త్యమువారికే చెందవలెనని ఈనెల 17 వ తేదీని యుత్తరపు చేయబడినది బ్రెడెనస్టా పత్రిక వ్రాసినది మాస్కోనుండి కంతివార్త వచ్చినది.

రవ్యసైని.

అండ్లగాం, జూలై 21:— రేనిస్కు వెల్లుఫాలిస్కు జీటంగు పత్రికకు బెర్లినువిలేఖరు యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: మాస్కోయందు రాయబార కర్మమును రక్షించుటకు జర్మను పటాలమును మంపుటను సోవియటు ప్రభుత్వమువారుంగీకరింపక మట్టి పురమునందు జర్మను సైన్యకులను నియోగించుట కంగీకరించిరి.

జర్మనీ

జ్యేమికాల్ము.

అమెస్టరుడం, జూలై 23:— మిత్రమండలి వైమానికులు జ్యేమికాల్మును లాటలు మున్నగునాని మీద నిరంతరమును బంబులను కదిలించుచున్నట్లు సాగకుంధచేయుచున్నారు. నాకాల్మును బాల్మెడోనాకలుగూడ నిటీవల ముంచబడినది తెలియచున్నది. కాలువను మూసియుంచిరి. పరిగడవండలము లందలి రైల్వేలనును జ్యేమికాల్ముపని చేయునట్లు జర్మనులు నిర్బంధించు చున్నారు.

ఫెజాయందు హానికరముగు గృహదహనము.

లండను, జూలై 20:— జాను నెలలో జర్మనులు కావలెనని తిగులబెట్టిరి. కైసేరియా జనరలులో వాణిజ్యము విరివిగా జరుగు స్థలమున జర్మనులు నాలుగు చోట్లనేక కాలమున వేడవను 5 గంటలకేక నన్నిని రగుల్కొల్పిరి. 1000 దుకాణములు కాలిపోయినవి పట్టు నూలుబట్టలు క్రొవ్వొత్తులు మున్నగునవి 100-కి 25-50 వంతునను శత్రేయకస్తువులు శిరినగమును తిగులబడినవి. పరానువారు చాల సాహసముతో పనిచేసి వంటల వార్పిరి. కొర్రోయకు మసిదవరకును మంటలు వ్యాపించగా పరానువారు రావనీడును మూలను ఇద్రిసనును కాపాడిరి. అందులకు పరానువారికి మూలలు తమకృతజ్ఞత సభికముగా వెల్లడించిరి.

బొల్కను

ఆల్బేనియారంగము.

లండను, జూలై 22:—పరాను తూర్పురంగమునుండి యిట్లు ప్రకటింపబడినది.— డెవోలీనది కుత్తరమునందు మన సేనలు విభుంధించి హోల్లానది ముందునున్న ఆస్ట్రియాను స్థానములను జయించి 100 మంది బైదీలను పట్టుకొనిరి.

ఆల్బేనిదళము.

లండను, జూలై 22:— ఈ నెల 17-వ తేదీని కలోనా నుండియిట్లు డెయిలీ మెయిలు పత్రికకు తొలివార్త వచ్చినది. ఇటలీవారు ఆల్బేనియాలో పురోగమనము చేయునపుడు 500 మంది ఆల్బేనికులు కత్తులను దూసి యొక విహారకాలవై గవనిరి. వైమానికులను యాక్రమికముగా విస్మృతులై లొంగిపోయిరి.

ఆస్ట్రియా

ఆస్ట్రియామంత్రుల రాజీనామా
కొపనుహేగను, జూలై 22:— ఆస్ట్రియామంత్రులు రాజీనామానిచ్చిరి. జర్మనువారు మంత్రులగ్రము శిర్షకుపకమ్మనని విడువననుండి తొలివార్త వచ్చినది.

ఆస్ట్రియా మంత్రులు

లండను జూలై 22:— రైక్సాటు సభలో సభిక సంఖ్యా కుటుగా నున్న పోలు ప్లావు వర్గములవారికోరికలను జర్మను ఆస్ట్రియానుల ప్రోత్సాహమున సీడ్లరంగీకరింపమిచే మంత్రులు రాజీనామా నిచ్చిరి. పావురరాజయము మారనులో జర్మను పరాజయము ఆస్ట్రియాలో దుశ్చితి మున్నగునవిగూడ రాజీనామాకు కారణము లగును.

ఆస్ట్రియా బ్రిటను దేశములు

అమెస్టరుడం, జూలై 21:— ఆస్ట్రియాబ్రిటను దేశములకు ప్రత్యేక వైర కారణమేమియును కలుగలేదు. జర్మనీ వలె ఆస్ట్రియా జనకంటకము కాలేదు. దుర్బలము నిరపాయము. ఆస్ట్రియావారికి దురాశలేదు. జేకాల్ముని కాంక్షలేకే తేము గాన బెర్లినునం దాస్ట్రియాకు సంపూర్ణ విశ్వాసమున్నచో ఆస్ట్రియావారు మధ్య వర్తిత్వమును జరుపుట కన్ని విధముల సర్దులుగా నున్నారు. జర్మనులు స్వజేత రక్షణమును మాత్రమే కోరెదరని సేను తలపెడినను. విజేకాల్ముని కాంక్షవలన సేయుద్యమును జర్మనులు సాగించుచున్నారను నవనమృత్యుము కలుగుట వలన సే సంధికుదురుట లేదని ఆస్ట్రియా ఉన్నత కాన్యాంగ శభయందు జర్మనుగా రిరి.

చీనా

చీనా-టిబెటు దేశములు.

లండను, జూలై 22:— చీనా దోరకమువారు సరివాద్దు సేనలకు ధనసహాయమును చేయజాలకపోవుటచే టిబెటు వారు తిరుగబడిరి. టిబెటువారిని చీనావారు నిరోధింపజాలక తాత్కాలికసంధి కంగీకరించిరి ఈనెల 18 వ తేదీని వెకింగు నుండి తొలివార్త వచ్చినది.

స్వీడను

స్వీడనుపత్రికలు

స్టాకుహము, జూలై 22:— జర్మను పక్షపాత పత్రికలుగూడ యధార్థము నీ సారివెల్లడించినవి. జర్మనులపకా జయము లభికనుగుచున్నవని పెద్దపెద్ద కీర్తి కలతో స్టాకుహము డెన్కోట్టు, స్వెనుస్కల్లా గల్లటు పత్రికలు వ్రాసినవి. జర్మనులు మారనునదిని దాటి గొప్ప ఆవస్థుండనమును పరిత్యజించుటకును పరాజయమునకును నూచనగానున్నది. జర్మనులు కాగ్యసిద్ధిని బడసేరిని ప్రకల్పిస్తేని వెవ్వరును విశ్వసింపరు. పరానువారు నాక్రమించిన దేశమును బట్టియే వారి అవస్థుండన ఫలితమును నిర్ధారణచేయ విలులేదు. జర్మనులు తమ పద్ధతు లన్నిటిని మరచిరి. పరానువారు మాంటేగ్నీలో వానిని బాగుగా కనియోగించుచున్నారని దేశగన్న నెహేటరు పత్రిక వ్రాసినది.

స్వెయినువారి భావము స్వెయినులో చాలదుంది జర్మను పక్షపాతులు భిన్నాభిప్రాయ లగుచున్నారని సాంటను డెయనుండి బ్రెస్టుపత్రికకు తొలివార్త వచ్చినది.

సంయుక్త రాష్ట్రములందు ముఖ్య పట్టణములలో నీవిలు ఉద్యోగులను నగరరక్షకాధ్యక్షుండి పోలీసువారిని యధ్వరంగమునకు బంపుటకు లక్ష్మీకమిషనరు గారు యోచించుచున్నారు.

22 వ తేదీనాటికి 218644600 రూ॥ల యధ్యలులు పత్రములు కొనబడెను. అందు బంగళము 96027400 రూ॥ బొంబాయి 5789300 రూ॥ సంయుక్త రాష్ట్రములు 14894500 రూ॥ చెన్నపురి 18454300 రూ॥లు.

వెంటెండు ప్రభువుగారు ఆగస్టు 9 వ తేదీని కల్లికోట (మళయాళ దేశము)నకు వెళ్లుదురు.

బరోడానై క్యాంపగారును, మైసూరు యువరాజు గారును డెయిలీ మెమోరియలు హోలును (మిడికోపో నైటింగుం రము) నెన్నటి దినము చూచిరి.

రాజకీయ సంస్కరణములు.

రా. జిన్నా గారి భావములు

రా. జిన్నా గారు చెప్పునట్లు మాంటేగ్యు సంస్కరణములను గూర్చి తమ యభిప్రాయములను ఇట్లు వాసిరి. భారత వాతావరణమును మనదగు కాంగ్రెసునకు సంస్కరణముల విషయమున ప్రతిపక్షముగా నిలిచి విమర్శించును. ఇంకొకప్పుడు దీనికి వాతావరణము. అందుమాటబడిన భారతము లతి ప్రముఖములు. బాగుగా చూచించి నిర్ణయింపబడినది. కాన్ఫరెన్సును యిట్లనే ప్రోత్సహించును. భారతసమస్యను పరిష్కరించుటకు మహాప్రయత్నము చేయుచున్నది. సంస్కరణము లన్నియు యున్నట్లు వాకు సంకల్పి కరముగ లేవు. ముఖ్య విశేషములు సంస్కరణములను బట్టి ఆవి ప్రజలచే సంగీకరింపబడవు. తొక్కములో నింకేదేయవలయును. తటస్థింపని క్లిష్టసమస్యలను మాంటేగ్యుగారు పరిష్కరింప నలసినవైనను, మాంటేగ్యుగారికి సహజముగాగల భావములు వాతావరణముల కన్న మర్యాదమైనవే కాని భూభ్రాంతులైన కొందరి యుభయముల మాంటేగ్యు గారి విశేష నిర్ణయములు చేయునట్లు ప్రోత్సహించెను. ఇందుకుల న హిందూజాత ప్రభుత్వము నునుపటికలె మాన్యుకొందరున్నది. రాష్ట్రీయపరిపాలనను పొందవలసినంత యభివృద్ధిని పొందలేదు. సంక్రమిత కాలము, ప్రభుత్వాధీనకాలము అను నిర్ణయము చేయబడినప్పుడు రాష్ట్రీయపరిపాలన స్థితి యింకను అభివృద్ధి కలుగును. బాంబాయికి పెద్దరాష్ట్రములందు స్వాతంత్ర్యము కాని, పోలీసుకాలములప్పుడు కల్పించిన కాలముల ప్రజాప్రతినిధుల పరము చేసినవేకన్న అభివృద్ధిలన ప్రయోజన ముండదు. పరిశోధనకాల కి యేర్పాట్లు చేయబడినవని చెప్పబడినందున ప్రస్తుతము సుక్రమపరిపాలనమును, కాంటిని కాపాడువలయునును ప్రభుత్వమువారికిందనే యుండవలయునని చూపుటకు మాంటేగ్యు చెప్పునట్లు సంస్కరణములను తాత్కాలికముగా సంగీకరింపకద్దముగ నున్నాను. రి సంతకములైనవేక ప్రభుత్వాధీన కాలములనుండవని స్పష్టముగ తెలుపవలయును. భారతీయ ప్రభుత్వసందర్భమునందు బాధ్యతాయుక్తపరిపాలనను లభింపజేయుట రాష్ట్రమునే మూలముగా గొనవలె ననువాదము వాకు సమర్థముగాదు. కడచిన ఆగస్టు 20వ తేదీని చేయబడిన ప్రకటనమునందు భావమేమియులేదు. మాంటేగ్యు చెప్పునట్లు సంస్కరణములందు చేయబడిన యేర్పాట్లనులన కాననసభన మొత్తమున అభివృద్ధికి వచ్చును. ప్రజాప్రతినిధి సభయును, స్టేటుకౌన్సిలును బాధ్యతలేని విమర్శకర్తలముగా నుండును. ప్రజాప్రతినిధులకు కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థ వై సభికార విషయమునను, ఆర్థికవ్యవస్థలను యందును ఆర్థికవ్యవస్థలను యందును ప్రజాప్రతినిధుల కధికారములేమందు విషయమునను కాంగ్రెసునకు సంస్కరణ విధానమునందు కోరబడిన కోరిక నెఱవేర్చబడలేదు. జేకే పోఖర్వానుకును, కాంటినిస్ట్రక్చరు పరిపాలనముల విషయములకును తప్ప యితర విషయములకు గవర్నరు జనరలుగారి సుప్రీమేట్యు ఉండవలసినది వా ముఖ్యాభిప్రాయము. హిందూజాత ప్రభుత్వమువారి క్రిందనుండు అన్ని యితర కాలముల కాననసభకు వదిలిపెట్టలేదు. ఆకాలముల సంబంధించిన అన్ని విషయాలైన భేదాభిప్రాయములు గలిగి వచ్చుట కాననసభలో సమాధాన మేర్పడుచుండలేదు. ఈ సమాధానమే కట్టకదలచినది నుండలేదు. ఇట్టి మార్పులకు వేచియుండుటకు 10 సంవత్సరములు చాల ఎక్కువకనుండును. ఈ మార్పులను పాఠింతుకు జేకేయులు సర్వప్రయత్నములను సల్పవలెను. చర్చల న న న విమర్శలను ఈ సంస్కరణములను చాలమువల సంస్కరింపగలసి యున్నది. ఈ మార్పులను బడయుటకొకట హిందువులకును మహమ్మదీయులకును సామర్యాభివృద్ధి మనసరము. అగ్నియందు హింసా మహమ్మదీయులకు గలిగిన అన్యోన్య ప్రోత్సాహము విషయమున సంతయముండ బనిలేదు.

పంథా రాష్ట్రములందలి మిత్రాద నాయకులు సంస్కరణములను పూర్తిగా విస్తరించి ప్రకటించుచున్నారు. ప్రజలు వీనిని బాగుగా చూచించి కొన్ని మార్పులలో ఈ సంస్కరణముల సంగీకరింపవలసి కోరుచున్నారు.

ఈమధ్యందును గైలుజేన భారతీయ కంపెనీకి ఇచ్చి వేసి ఆది బాగుగ నిర్వహించ బడునట్లు ఒక సంఘము నేర్పబడుటకు గూర్చి హిందూజాత ప్రభుత్వమువారి చూడనను బంధాదేవు వాణిజ్య సంఘమువా రా మొందిందేను.

స్థానిక వార్తలు

విక్టోరియా ఉదయపతనముందరము:— పతనముందరపు సంస్థాపకులలో మొదట ఆసియాకు గుప్తగాన కీర్తి శేఖరులుచే వారి గౌరవాధ్యయ పతనముందరము శేషజీవనము మూసివేయుచును.

హిందూమండలం కొండై కట్టి వెలలారుల సంఘము:— ఈసంఘమువారి తృతీయ మహాసభ ఆగస్టు 14, 15 తేదీలందుకు తీరుకనై కో వెల గ్రామమునందు జరుగును. ఈ గ్రామము చెంగల్వట్టు వైపునకు 4 మైళ్ళ దూరమునందున్నది. సి. ఎం. కొవాండ మొదలియూగా రధ్యక్షత వహించెదరు. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు జి. పలురి వేలు మొదలగువారి కసంత మండపమునందు సభామందిరము నిర్మింపబడుచున్నది.

స్వరాజ్య సంఘము:— ఈ సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద నిర్వహించు పాఠశాలలను 5-30 గంటలకు తిరువళ్ళీకి సమీపమున గల సముద్రతీరమున లోకమాన్య తిలకు జన్మదినోత్సవము జరిగినది. బ్యాప్టు వున్నర లక్ష్మీ వారాయణగా గ్రామసాధి పత్యము వహించిరి. తిలకు మహాశయని జీవచరిత్రమును గూర్చి శిశువల్లి రామస్వామి గుప్త గారు ఆంధ్రమునను, విద్యంబరం పిల్లెగారు, ఇకళాకరులు ద్రవిడభాషయందును యువవ్యక్తింబిరి. రాలిట్ కమిషనువారి నివేదికను నందలి సూచనలను ఖండిత్రులు మెరుగుపాటి చేయగిగావు గాక తీర్మానము వాంఛనీయమును మహారాజులకును, ముఖ్యమంత్రి కివగాను తీర్మానమును నిలపవలసి విదంబరం పిల్లెగారు వాని వామొందిరి. తీర్మాన మంగీకృత మాయెను.

ప్రీక్షకు విప్రసరితులు.

పరీక్షయందు జంజించినవారి వెంబట్టు.

4	8	9	12	15	18	19	20	22	23	32	33	35	36	38	41	42	44
46	47	48	50	53	54	55	59	60	61	62	63	67	69	72	76	80	81
87	91	94	95	96	103	108	110	111	112	115	117	120	122	125	126	127	128
132	133	135	136	139													

కోలటు కమిషను రిపోర్టును గూర్చి రంగూరు కలెక్టు విమర్శించుచు రాజద్రోహుల సందర్శమున ప్రభుత్వమువారి చర్యయు విచారణయులన సమర్థింపమొందెను. విచారణసంఘమువారి భావమున ప్రభుత్వమువారు రాజద్రోహుల విషయమునందు తీవ్రచర్య తీసికొన లేకరియు వ్రాసినది.

సాల్వేమెంట్ రంగూరు ఇన్ఫర్మేషన్ కంట్రీ ఇన్ఫర్మేషన్ మరియు గా తురుమ్మ నేనలను వదలి నైనికులు మిత్రులందలివారి యొద్దను వచ్చుచున్నారని తెలుకో నుండి పంపిరి పుత్రికా విలేఖనుకు వ్రాయుచున్నాను. ప్రతినికమున అరబ్బీలును తురుమ్మలును బ్రిటిషు సేనలయొద్దను వచ్చుచున్నారు. వారు నిరాహారాలై వచ్చుచున్నందున వారికొకట ఏర్పాట్లు చేయుటకు బ్రిటిషువారికి కష్టముగనున్నది. తరుమ్మ సేనల నుండి పాలిపోయినవా రందఱును నిష్క్రితుగు నొక తేదీనాటికి తమ పశుములలోనికి తిరిగివచ్చినవో వారిని శిక్షించుని తురుమ్మగారివల ప్రకటించిరి.

రాలిట్ కమిషను రిపోర్టునుగూర్చి ఎక్స్ప్రెస్ ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. జేకేరక్షణము కొలకు ప్రభుత్వము వారు తీసికొనిన ప్రతిచర్యయు సమర్థితమని ఈ రిపోర్టు తెలుపుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు ఆకాణముగా ఆక్రమాదకమునకు దిగిరి ప్రభుత్వమువారివై మోటుపడిన అభియోగము తొలగినది. హిందూజాతప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను ప్రజల యెడవలసినది కాంతభావముగో ఇట్టి విద్రోహములను జూచుచుండిరి. రిపోర్టును తెల్పుబడిన చూడనల నుంచిది. రాజద్రోహోద్యమమును గూర్చి మజిలీ ముందీయేర్పాట్లు చేయుట అవసరము.

మాంటేగ్యు సంస్కరణములు.

మాంటేగ్యుగారు ప్రకటించిన సంస్కరణముల గ్రంథము ఆంధ్రభాషయందు ముద్రిత మగుచున్నది. గ్రంథము ఒక పక్షములోపుర వెలువడగలదు. భారత రాజ్యాంగ జ్ఞానమున కీ గ్రంథము కల్పతరువువలె నున్నది. ప్రతి యాంధ్రుడును చదువలసిన గ్రంథము. డిమ్మి ఆక్టోపైజానందు 300 పుటలకు మించి యుండును. దీనివెల ఒక రూపాయ నాలుగణాలు మాత్రమే. వలయువారు వెంటనేదరఖాస్తులు రిజిస్టరు చేయించుకొనవలెను. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 7, తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి.

మచిలీకట్టణమునందలి మా పత్రిక చందాదారులు వారి రీయవలసియుండు చందా జాకీలను మా యేజంటు గంధం వీరయ్యనాయుడు గారికి సాధ్యమగు సంత త్వరలో యిప్పించ ప్రార్థితులు. వ్యవస్థాపకుడు.

తేలుపండు

తేలుకాటువలన విషము పెక్కురలో ప్రవేశించదు. బాధ నరముల వెంట పెద్దనరము దగ్గరనుండిలాగుట ప్రారంభించును కుట్టినవోటును బండపారునటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ దావకము ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును.

తేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేష బాధగలదు. ఆచ్యతాంజనము, డిప్రో, నాంబయి అండ్ మద్రాసు.

కారకంబు: ఇది శ్రీ సర్వభోధిని యను వాటకము. సంఘములచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు జూపబడినది. అందరు జరిపితిరవలయును. కల 0-4-00 పోస్టేజీ కేసు. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.

అమృతవల్లి 1154
మనోరంజకమైన నవల.
విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలియందు బంగారుపతకములను బొందిన కంచనవల్లి కనకమ్మ నిరచితము.
దీని కల 1-4-0.
గ్రంథకైలి మనోహరము. కథ రసవంతము. బావములు గంభీరములు. చరిని ఆనందించుటకు తగినది.
చిరునామ: ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 7, తంబు శెట్టిపేథి, జి. జి. మద్రాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.
మొదటి యై దాండ్ర మహాజనసభలయందలి సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువస్వామియులు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు. కల రూపు 1-8-0. పోస్టేజీ కేసు. ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.

శ్రీకృష్ణులైన గోపాలకృష్ణ గోకేశ్వరి చక్రవర్తి
రంగుల చిత్ర పటము
ప్రతి 1-3 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-2-0
సి. పి. ఖమ్మం ప్రశ్నేకము.
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము సోనువాన్సు 212, మద్రాసు.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)

Western Front

An Important German Powder Factory Destroyed.

LONDON, July 23.
The Air Ministry states that we dropped a ton of bombs on railway sidings at Lunas and attacked the Badische aniline factory. Many good bursts were observed and a large explosion was caused at the factory southeast of Zwiabrunnen. We also bombed three aerodromes. Our night fliers hit and brought to a standstill five trains and bombed and machine-gunned searchlights and anti-aircraft guns. All returned. We attacked on Monday an important powder factory at Rouvray hitting a big shed with the result that several others blew up. The fire was seen at a distance of sixty miles. All returned.

Towns Abandoned in Great Haste by Germans.

LONDON, July 23.—7-20 A. M.
The American communique dated 22nd July says:—Co-operating with the French we continued to advance and crossed Soissons-Chateau-Thierry road between the Ourcq and Clignon reaching the road at Beau Epieds and Charveaux. We crossed the Marne and occupied the towns, the condition of which shows that they were abandoned in great haste.

German Counter-Attack Defeated. Great Damage Done by Allied Aeroplanes.

LONDON, July 23.—3-30 A. M.
The French communique says:—Germans to-day attempted by powerful counter-attacks to arrest our progress between the Marne and the Ourcq but the French and the Americans resisted all assaults and accentuated their progress. We passed the heights east of Lacroix and Grisolles and captured the village of Epieds and gained ground northeast of Mont St. Pere. Between the Marne and Rheims there was hard fighting without result for the enemy. We held our lines in Courton and Roi Wood. The British farther north advanced taking two hundred prisoners and forty machineguns. There was great artillery activity but no infantry action. North of the Ourcq and in Champagne our bombing squadrons were very active on the 21st. In spite of weather they dropped during day and night fifty tons on communications, cantonment and bivouacs in Vesle and Ardre valleys and on stations at Laon Fismes, Berry-Au-Bac etc. Fire-En-Tardenois which was choked with troops and convoys was especially bombed. Immense conflagration followed and several explosions were observed. Another fire broke out at the station at Fismes. Tens of thousands of machinegun cartridges were fired at German troops and batteries in the region of Courmont, Rouderes and Ville Neuve. German batteries which were very active were silenced. Our pilots on the 21st fell nine enemy machines.

French Advance Continues.

LONDON, July 23.
The latest reports of fighting on the Western front yesterday afternoon show that in spite of strong resistance the French continue to register advances in many places. They have crossed the Marne at two places. Sunday's operations resulted in their taking a thousand prisoners between the Aisne and the Marne while the British took 350 and captured four guns around Marfaux. The Germans while retreating from the south of the Marne abandoned forty-five guns bringing the total to 450 captured in the Allied counter-offensive. East of Rheims several enemy attacks were repulsed except north of Perthes where he gained a little ground. The French have regained their old front line between Suippes and Massiges.

British Aeroplanes Activity.

LONDON, July 23.—11-0 P. M.
The British communique says:—There was artillery fire southward of Arras and eastward of Nieppe forest. A strong west wind and low clouds on Sunday almost prevented flying but on a small part of the front various targets were bombed including a railway station and a direct hit was obtained on an ammunition train. Five hostile machines were brought down and four British machines are missing. Night fliers were able to raid Bully front and dropped thirteen tons of bombs on railways at Menin and Little Cambrai.

Nothing to Report.

LONDON, July 21.—11-40 P. M.—A British communique says there is nothing to report.

A Fruitful Raid.

More About the Meteren Success.

LONDON, July 21.
Reuter's correspondent at British headquarters, wiring to-day, says: A satisfactory week-end was rounded off by raid on German positions on Aveluy Wood, destroying dugouts and bringing back two machine-guns. In the Meteren operation the Australians extended their right flank. The Scottish attack well down towards the Hazebrouck-Bailleul railway advanced one thousand yards on two miles front and the enemy was driven back in the centre thirteen hundred yards. The 51st German Reserve Division suffered considerably in this locality. Besides the Scottish, a body of South Africans fought with conspicuous success, taking with Scottish men six officers and 377 men prisoners, beside two-thirds of the total haul of ten trench mortars and fifty machine-guns. The Australians took over a hundred prisoners during the first rush. Under cover of the smoke screen Germans were caught struggling into their respirators. They complained that they ought to have been relieved days before. Beyond spasmodic shelling the enemy has not retaliated.

French Maintain Positions. German Counter-Attack Defeated.

LONDON, July 22.—4-15 P. M.
A French communique says:—The enemy during the night restricted himself to counter-artillery work north of the Ourcq and between the Marne and Rheims notably at Bois de Courton and Bois du Roi. Between the Ourcq and the Marne we smashed up a powerful enemy counter-attack in the regions of Grisolles and Bezu-St.-Germain. We maintained our positions everywhere.

Day Brings Fresh Successes.

Americans Take Over 6,000 Prisoners.

LONDON, July 22.—9-40 A. M.
An American communique dated the 21st July says:—Between the Aisne and the Marne, the day brought fresh successes, the enemy being forced to yield bitterly contested positions. We have captured in the past few days over six thousand prisoners, over a hundred cannon and many trench mortars and machineguns.

Allies Advancing Rapidly. Present Battle Line Described.

LONDON, July 22.
Reuter's correspondent at the French Headquarters, telegraphing at eleven last evening, said:—The fighting at Montagne-de-Reims was extraordinarily bitter. Highland and North Country troops sent into the battle yesterday were again heavily engaged to-day and made further progress in spite of masses of German reinforcements. They captured Saint Euphrasie and Bouilly. Between the Aisne and the Marne our progress was more rapid. North of the Ourcq we crossed the Soissons Chateau Thierry road at several points, but the enemy defence of Soissons is most obstinate. South of the Ourcq where the enemy was pressed from west and south by the French who crossed the river the rate of the retreat was still more rapid. The line now runs through the villages of Lacroix, Grisolles and Epieds, meaning an advance of five miles from the west and three from the south. French infantry stormed the heights east of Lacroix and Grisolles. We took in the enemy positions south of the Marne four hundred machine-guns and thirty cannon. It is evident that the enemy means to cling to the last to both flanks of his present line, straightening it if necessary. With his left in Montagne-de-Reims and right on the Plateau above Soissons, he could still present a formidable defensive front on the great plateau running southeast from the Aisne between the Vesle and Crise rivers.

Absurdity of German Apologies.

LONDON, July 22.
Newspapers expose the absurdity of the German apologies for the recrossing of the Marne and remark that the hurried, foolish attempts to disguise a disaster are the most significant and welcome signal that could be made from Berlin at this particular moment. For a grave defeat has been imposed on the enemy who dare not for both political and military reasons contemplate failure. What mars the delightful theory that the Germans recrossed the Marne because they had accomplished their purpose, is the fact that the Crown Prince is fighting most furiously between the Marne and Rheims, and ruthlessly sacrificing rearguards to prevent a rout. It is suggested that General Ludendorff's arrogant undervaluation of the Allied offensive powers, was due to his belief in the nonsense recently published in Germany about General Foch and his reserves.

Swedish Press Comments.

STOCKHOLM.—For once the Pro German Swedish Press does not attempt to minimize the importance of an Allied advance. Enormous headlines in the "Stockholms Dagbladet" and "Svenska alltagsbladet" declare that the German reverses are increasing.

The "Dagens Nyheter" carefully reviewing the position says that the German recrossing of the Marne marks a complete relinquishment of a great offensive and admits failure. All abortive explanations from Berlin cannot alter the fact and nobody will credit the statement that the German High Command has achieved its aim. On the other hand the importance of the success of the French counter-offensive cannot be estimated by the territory won alone.

The elastic Defence which the Germans claimed as their speciality has been applied by the French in Champagne whereas the Germans entirely forgot their own methods.

Spanish Opinion Changing.

A telegram to the "Times" from Santander says the failure of the German offensive has definitely affected Spanish opinion and many avowed Germanophiles are beginning to waver.

The German Failure. Its Reason Discussed.

LONDON, July 21.
Reuter's correspondent at French headquarters, wiring this afternoon and discussing the reason of the failure of the German offensive, says:—The Crown Prince made the mistake of attacking on too wide a front, calculated on a larger numerical superiority than he actually possessed. His plan was well conceived and worked out. The Germans knew that we expected either a return to the original plan of division of the French and British, or attempting to march to Paris. The plan chosen would have meant a substantial gain both material and moral and would have been very important for the next blow against Paris. It had the advantage of an offensive facing south and east instead of west. General Ludendorff reckoned that we should not be ready to meet an army which turned its back on Paris. The Crown Prince, however, overreached himself, and the French command foresaw the operation. The Germans momentarily gave serious ground for disquiet by crossing the Marne and developing their attack along the river. But, on the contrary, the main attack east of Rheims failed, which meant that the operation as a whole was doomed to failure. Nevertheless, the Germans decided to proceed with the original plan and move up the Marne Valley.

The Enemy's Intentions.

ALLAHABAD, July 23.
LONDON, July 19th.—The news received from France during the next two days will have quite extraordinary importance by reason of the light that it must throw on General Foch's estimate of the enemy's present position. The opinion expressed in Wednesday's cable that the Germans had prepared more than one offensive was the generally accepted belief of Thursday's papers. One journal stated positively that attacks in two other sectors had been arranged. It is stated as explicitly in to-day's correspondence from the British front that it was to be the scene of one attack. Obviously General Foch would not undertake a big strategic offensive in the face of the possibility of being taken by surprise by German divisions assembled for the new attack. So should his stroke take one of that character it must mean that he has taken the measure of all enemy's available forces, has then located and is confident of his ability to deal with them. The move has especial significance through being made on the front at which the French had been nibbling since the 28th June. Their manifest object was to obtain good jumping off place and yesterday's advance shows that German attack was unable to upset their plans. It remains to be seen how far Allied action will derange German plans. It is known that troops had been borrowed from Prince Rupprecht for this week's offensive. The Crown Prince can scarcely be in a position to return them as preliminary to an attack on the British. "Pioneer".

British Gain Ground. Prisoners Taken in Raids.

LONDON, July 21.—1-55 P. M.
A British communique says:—We gained ground yesterday southeast of Hebuterne. We, in conjunction with the French, carried out a successful minor enterprise at night southward of Villers Bretonneux and captured a few prisoners and machine-guns. Our raiding parties at night entered trenches at Neuville-Vitasse, Calonne-sur-la-Lys, and northward of Bailleul and brought back prisoners. We repulsed a hostile raid at Bailleul.

Italian Front

Cavalry Charge Aerodrome.

LONDON, July 22.
A "Daily Mail" telegram from Valona, dated 17th July states that during the Italian advance in Albania five hundred cavalry charged an aerodrome with drawn sabres. They astounded the airmen and mechanics who surrendered without resisting.

LONDON, July 22.
The French Eastern Communique says:—Northward of Devoli our troops with great dash carried Austrian positions backed by River Holta and took a hundred prisoners.

Great Britain

Imperial War Conference. Concluding Sessions.

LONDON, July 23.
The "Morning Post" says:—The Imperial Conference has been sitting morning and afternoon during the past few days and it is hoped to finish business on July 26th. A few sittings of the Imperial War Cabinet should suffice to consider the Conference's decisions. After which it is expected that the Conference will arrange for an early return to the Dominions. Already the Canadians Messrs. Meighen and Calder and the Premiers of Alberta, Manitoba and Saskatchewan have returned to Canada.

Colonial Ministers' Doings in Britain.

LONDON, July 23.
Sir R. Borden last week visited three Canadian Camps and was much impressed with the fine marching of regiments of French Canadians who had been training only one day. Sir Robert Borden stated he learned at each camp the men who were now arriving from Canada were making wonderful progress. Sir R. Borden receives the freedom of the city of Cardiff to-morrow. Mr. Hughes is the guest of the Marquis of Londonderry. To-morrow there will be a dinner at the Savoy when he will meet the leaders of Capital and Labour.

Tea Association's Meeting.

LONDON, July 19.
Presiding at the annual meeting of the India Tea Association, Mr. James Steel, chairman, drew attention to the policy outlined in the report which the committee considered would meet the situation without Government interference, namely, that Government should bring home tea blue book rates and if necessary fix the maximum selling price. The Committee regarded the attitude of the Food Ministry in regard to tea drafts as entirely unjustifiable. All efforts to adjust the matter having failed the committee had no alternative but to ask for arbitration. The matter was now subjudice. In view of the difficulties which had arisen the payment clause must be recast for the new contract and a new clause was at present being discussed. Referring to the report that the Government of India contemplated a further call on European man power in India Mr. Steel emphasized that the depletion of management of Assam Tea Gardens to the point of imperilling effective supervision might have serious consequences not only to the gardens but to civil order. The Committee fully supported the protest of the Calcutta Association against Government's proposal to impose income tax on tea.

Civil Servants to take Oath of Allegiance.

LONDON, July 20.
In the House of Commons Mr. Bonar Law stated that Government was prepared to require on oath of allegiance from persons entering the Civil Service in future.

Sinking of the "Barunga". Patients' Terrible Experiences.

LONDON, July 21.

Details received show that the explosion on the transport "Barunga" shook her from stern to stern, extinguished lights and tossed patients from their berths. Bulkheads collapsed, but though the ship seemed to be rapidly sinking, there was not the slightest panic. The men took their stations singing Australian songs and jokingly watched the half-submerged submarine circling astern two hundred yards away. The gun crew had been flattened out by the explosion, but jumped to their feet and fired at the submarine which disappeared. Seven boats and twenty rafts got away from the ship which was crowded with nine hundred invalids, including a dozen cripples. The steamer soon settled down, and many had to jump to reach the rafts. British warships dashed up and manoeuvred to create a wash shepherd-ing floaters in their direction. The spectacle was one of extraordinary confusion, men clinging to all sorts of objects, sometimes resembling an aquatic carnival, and exchanging badinage. Nevertheless some of those incapacitated, especially those suffering from shell shock, suffered terribly. Many floating were exhausted by cold and it took a long time to resuscitate them. The rescue was a miracle of discipline and organisation, and the soldiers' tenderness to their suffering mates was most stirring.

A Happy Coincidence.

Destroyer "Marne" Sinks a U. Boat.

LONDON, July 22.

The Admiralty announces that by a happy coincidence the same day that the Allies drove the Germans back across the Marne, the British destroyer "Marne" sank a German submarine.

Economic Development of India. More Important than Govt. Reform.

(Delayed in Transmission).

LONDON, July 18.

Lord Montagu of Beaulieu, in a letter to the "Times," declares that the economic development of India is more important than the alteration of the machinery of Government. Political development alone can do little to make humanity happier or more prosperous in India or elsewhere. Economic and mechanical development in India is badly needed, for example the power of the great rivers is mostly wasted. The Government of India does not give nearly enough encouragement to agriculture, and the lack of economic development is due to the Government of India's lack of interest and energy, and antiquated restrictions on private efforts. But it is hardly fair to blame the Government of India, nearly all of whose energies and time are occupied in the colossal work of administration. A new organisation with a new personnel in touch with recent European and American engineering and economic progress is wanted. A good and just government alone will not justify British Rule in India in future, and the time will come when we must develop India's resources for India's sake as well as our own.

America

The Sunken American Cruiser.

LONDON, July 21.

WASHINGTON.—The Cruiser which was sunk was the "Sandiego." It was sunk off Fire Island. Several German mine have been found in the vicinity but no German submarine has been sighted and there is no report of any other vessel being attacked. There were 1183 survivors which were landed at an Atlantic Port. Casualties numbered forty eight.

Russia

The Ex-Tsar's Assassination. Central Committee Approves.

LONDON, July 21.

A Russian communique says:—The Central Executive Committee approved the shooting of the Ex-Tsar's Romanoff. The latter's wife and son were sent to a place of security. Important document concerning Romanoff, including diaries which he kept till the last, the diaries of his wife and children and letters by Rasputin to Romanoff and his family will be published shortly.

The Bloody Tsar's Happy End.

LONDON, July 21.

AMSTERDAM.—A telegram from Moscow says:—The newspaper "Bjodnest" reports that by order of the revolutionary people the bloody Tsar is happily deceased at Ekaterinburg. "Vive" "the red terror". A decree of July 17th declares the entire property of all members of the former Imperial House, including deposits in Russian and foreign banks, to be the property of the Russian Republic.

Birk Captured by Czechs.

LONDON, July 21.

AMSTERDAM.—A telegram to Berlin from Moscow says:—The Czechs have captured Birk and Soviet troops are withdrawing.

In connection with the Murman landing M. Trotzky has ordered Soviet soldiers not to support French or British officers or permit them to go from one town to another, but to watch them carefully as conspirators against the Russian people.

Central Powers

German Warships Fire on British Aeroplanes.

Danish Border Violated.

LONDON, July 21.

COPENHAGEN.—Three British aeroplanes returning from Tondern were fired on by German warships and chased by German aeroplanes. The fight ended on the

Danish border. Three British airmen landed at various points in Denmark and were interned. A bomb dropping exploded a great ammunition dump near Tondern. Both British and German warships were seen all day off the West Coast of Jutland. British Warships fired on German aeroplanes one of which fell into the sea.

Recent German Defeat. The Vorwaert's Comment.

LONDON, July 22.

AMSTERDAM.—The Vorwaert's article referring to the Allies counter-offensive contains the following significant passages: Victories in attack and defence have hitherto been the justification for German people continuing to entertain strong hopes. What is now happening on the west front is assuredly calculated to bring those people to their senses who represented the German summer campaign of 1918 as a grandiose military promenade ending with the complete destruction of the enemy. In spite of all her victories Germany still fights against material and numerical superiority. Our initiative too has to be daily renewed and the hydra heads of the Entente reserves to be daily cut off and all of our victories are the victories of the defender.

Austrian Cabinet Resigns.

LONDON, July 22.

COPENHAGEN.—A Vienna telegram states that the Austrian Cabinet has resigned. It is anticipated that Count Czernin will form a new Cabinet.

Cause of the Resignation.

LONDON, July 22.

The resignation of the Austrian Cabinet was due to the refusal of Count Seidler supported by German-Austrians to accede to the demands of the Poles and Slavs who were in a majority in the Reichsrat. The defeat on the Piave, the German failure on the Marne, and the economic distress in Austria were also factors.

Repairing Zeebrugge.

Allied Aeroplanes Delay the Operation.

LONDON, July 23.

AMSTERDAM.—Repairs to Zeebrugge harbour, mole and locks are being constantly destroyed by Allied aeroplanes. It is even reported that torpedo boats in the harbour were recently sunk. The canal remains closed. Germans are compelling Belgians from the surrounding districts to work at Zeebrugge and on the mole.

Desertions from the Turkish Army.

ALLAHABAD, July 23.

The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—Desertions from the Turkish forces confronting us on the Palestine Front are becoming more frequent than ever. Daily the Arabs and even the Turks come over into our lines and the British authorities are hard to it to provide for them as they one and all arrive in destitute state. An indication of a general state of affairs behind Turkish front is afforded by a recent proclamation issued in Asia Minor by the Turkish authorities in which they promised deserters that they would not be punished if they returned to their battalions by a certain date.

Harmless Austria and Defensive Germany.

LONDON, July 21.

AMSTERDAM.—Count Czernin in a speech in the Austrian Upper House declared that Austria had no direct friction with Britain. Austria was less unpopular weaker, less dangerous, and more moderate in her demands than Germany and was fairly free of annexationist desires. Thus Austria was absolutely predestined for the role of mediator, but only provided she possessed the full confidence of Berlin. Count Czernin hoped that Germany's war aims remained purely defensive. The mere presumption that this terrible war was being prolonged for a foreign state's annexationist aims would endanger the alliance.

Three Hundred Czechs Shot.

LONDON, July 22.

A "Times" telegram from Bern states that the Austrians have summarily shot three hundred Czechs captured on the Piave who formerly belonged to the Austrian army.

General

Tibet Revolts Against China.

LONDON, July 22.

A "Times" telegram from Peking dated the 18th July says:—Tibet has revolted against the Chinese. As the Central Government is unable to finance the frontier forces, it is impossible for the latter to withstand the Tibetan advance and an armistice has been arranged.

Allied Loans to China.

LONDON, July 20.

WASHINGTON.—Government has agreed to American Bankers' loan to China provided that China cancels all outstanding loans and that all loans be shared by American, British, French and Japanese bankers. Details are not completed but fifty million dollars is regarded as the approximate figure.

Disastrous Fire at Fez.

German Incendiaries Inspected.

LONDON, July 20.

Reuter has received details of a disastrous fire at Fez in June which is attributed to German incendiaries. It broke out at five in the morning at four points simultaneously in the great Kaissaria Bazaar and destroyed nine

thousand square yards in the very centre of the commercial quarter, involved nearly a thousand shops and between twenty-five and fifty per cent of the stocks of silk, cotton and candles and half the stocks of native manufactures. The French authorities acted energetically, blowing up surrounding houses and stopping the fire at the very doors of the Carquine Mosque and the famous sanctuary of Mulas Idries, which had a very narrow escape. The Moors are grateful for the masterly fashion in which the French saved their shrines.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Simla

The Military Situation.

Effect of German Defeat Discussed.

SIMLA, July 22.

(Delayed in transmission).

Reviewing the military situation on the 22nd July 1918 a military onlooker says:—The information at our disposal is not sufficient for us to obtain an accurate grasp of the situation in France. Judging from the reports and from the extent of the front of attack Ludendorff had allotted about sixty divisions to the great offensive which began on the 15th July. Of these some 20 would in the normal course have been holding the line so that forty must have been provided from the general reserve. Assuming this reserve to have amounted to eighty divisions this would have reduced its strength to forty fresh divisions. It does not seem likely that many of the divisions allotted to the German offensive will be available for further operations. All may not have been employed, but most of those not already engaged in the actual battle will be required to relieve tired divisions in the front line. Of the remaining German divisions in general reserve many will be wanted and some have doubtless already been used to check the French-American advance between the Marne and the Aisne. It does not, therefore, appear likely that General Ludendorff will in the immediate future be in a position to deliver another strong offensive.

Propitious Time For British Attack.

It seems on the other hand a propitious time for a British attack in force, but this of course depends upon circumstances. Ludendorff's strategy in attacking east and west of Rheims is difficult to understand. The operation promised, no decisive results even if attended by considerable success, though it would in this case probably have been followed by a powerful offensive at another point presumably against Paris or Amiens. The attack on the French seems likely to have been more in order to affect the French morale as at Verdun in 1916 than for any definite military reason. This object has failed completely.

Tremendous Results of Defeat.

The German repulse and the Franco-American victory between the Marne and the Aisne cannot fail to have tremendous military and political results. Apart from the heavy material losses sustained by the enemy, the morale of the armies of the Central Powers will fall to a most serious degree. The legend of German invincibility, often shaken but to some extent re-established by the events of the last four months should be finally destroyed. Austria, Turkey and Bulgaria will realise that their great ally is not all powerful. German troops will never again fight with any confidence of ultimate victory. They will revert to that feeling of 'victory is impossible for us. We have too many enemies' which was so marked a characteristic of German prisoners in the second half of 1916 and the greater part of 1917 when Russia was still in the field against Germany.

The Tide has Turned.

On the other hand, we and our Allies will feel that the tide has turned and that victory is in our grasp. The efficiency of American troops as well as their number will be a tremendous asset. The fighting value of our armies will rise enormously with the corresponding fall of that of the enemy troops. Our numerical superiority will increase rapidly. The formation of 3 American armies in France is already announced, each to consist of from 225,000 and 250,000 men i.e., probably nine to twelve divisions each, whilst American reinforcements should amount to two hundred thousand monthly at any rate for the next few months.

The Political Results.

The political results will also be most important. The fall of Von Kuehlmann and the victory of the military party were due to a belief in the power of the German armies to achieve decisive victories in the field. Their failure will imperil the supremacy of the military party and is certain to cause a serious reaction in Germany. The disappointment of the German people at the failure of the great peace attack is already known to be intense. This will be aggravated to a feeling of something like despair when they learn of the Franco-American counter offensive. In Austria, already full of discontent and war-weariness, the people will lose courage to a dangerous degree. Bulgaria and Turkey will lose faith in Germany and in future victory. Neutral countries will realise that the ultimate defeat of the Central Powers is certain and the Russian people may possibly take heart and join with the Allies to defeat Germany.

Japan's Decision.

The other main event of political and military importance is the decision of Japan to intervene in Russia apparently in co-operation with her Allies. The Czechoslovaks have already done a great deal to save Siberia and Eastern Russia and Japanese intervention should have far-reaching results. The Central Powers after the defeat of Austria in Italy and of a large portion of the German forces in France will find a fresh formidable army arrayed against them backed by the great resources of the nation which has remained.

Calcutta

Termination of the East India Railway Contract.

The Bengal Chamber's Desperate Attempts To Place Railway Under the Company.

CALCUTTA, July 23. The Bengal Chamber of Commerce have expressed their opinion regarding the management of Indian Railways, in their reply to the Government of India. Although they answered in the negative the enquiry whether in the event of the control of the East Indian Railway being transferred to an Indian Company it would be possible to constitute a board of sufficient strength and permanence in India, the Committee would nevertheless like to see greater control exercised in this country over the East Indian Railway for they feel that the general public and in particular the commercial community may legitimately expect to have a voice in the control of a great railway. They accordingly raised this consideration in their letter to the Government pointing out that the function of a Board of Directors is to manage a concern in the interests of the shareholders but that in the case of a concern of public utility such as a railway the opinion of the public is also of importance. This was admitted in respect of the East Indian Railway as far back as 1890 when the Chairman of the Company the late General Sir Richard Strachey, established a Local Consulting Committee. There seems to the Chamber to be no reason why this consulting committee should not become an integral part of the administration of the East Indian Railway and the present is an opportune time for suggesting this change seeing that the Company's contract with the Secretary of State terminates next year. It might be given a definite status and it might be entrusted with specific powers, duties and responsibilities. They would be of course both European and Indian and there seems to the Chamber to be many matters in regard to which they might render useful service.

Sales of War Bonds.

CALCUTTA, July 23.

The sales of war bonds at Banks and Government offices upto the 23rd July amount to Rs. 21,66,44,500 and are distributed as follows:—

	Rs.
Bengal	9,60,27,400
Bombay	5,76,93,300
United Provinces	1,43,94,500
Madras	1,34,59,300
Punjab	1,22,65,300
Burma	61,14,400
Central Provinces	25,99,300
Bihar and Orissa	24,59,400
Assam	3,26,900
Minor Administrations	63,05,700
H. E. H. the Nizam of Hyderabad	50,00,000

Bombay

The Wealth of India.

Fallacious Anglo-Indian Theories Exposed.

BOMBAY, July 22.

On Saturday evening Mr. M. Subedar gave a public lecture under the auspices of the Students Union and the Graduate Association of the Sydenham College of Commerce on Economic Fallacies, at which the Hon'ble Lalubhai Samaldas presided.

At the outset the lecturer warned his audience not to accept every current economic statement made in the press and on the platform and in official reports without proper examination. Economics was the one subject in which Tom, Dick, and Harry who has been successful in life in any profession came forward to dogmatise. It was his intention to demolish a few of the half truths that were current and that were accepted by very large sections of the people, and by even patriotic men amongst Indians themselves. One of these fallacies was about the growing prosperity or the material progress of this country in the last 30 years. The test of an increase of trade returns or favourable balance, the import of gold, the increase in the capital of Joint Stock Companies, and various other extraneous circumstances, like the splendour at the Delhi Durbar, were all faulty. The trade of India was increasing because the population had increased at the rate of 2½ million men every year and because India was undergoing the disastrous process known as the industrial revolution. The cultivation of non-food crops and raw materials had been on the increase, and these raw materials, instead of being manufactured in this country, were being sent abroad owing to the extension of railways. The arts and crafts of India have been destroyed and large masses of efficient artisans had been turned out to the land as a burden to mother earth and had been reduced to manual inefficient labour. This calamity to millions of men in the last 30 years could not be wiped out by increasing trade returns or by the new industrialism of the factory type that was only now coming into existence. The agriculture of this country has suffered notwithstanding some increase in the area under cultivation by the export of manures and the burning of cow-dung cakes, and the progressive sub-division of holdings until the holding was now uneconomic in many parts of the country. The passing away of the economic isolation of the village has meant for the time being the destruction of productive machinery.

India was a debtor country and the lien of outsiders on this country was on the increase owing to the reinvestment of profits earned by foreign capital which were not shown in the balance of trade. The assets of this country were passing under a mortgage more and more because facility with which foreign capital could be invested and the rapid increase of value in the assets thus held by outsiders in plantations, mills, forests, steamship companies, railways, factories, banks and insurance companies and other concerns which are drawing a yearly tribute from this country, ought to make them pause and consider the economic situation. The 100 million "gift" meant the mortgage of the industries of this country for the next 30 years. India had also investments abroad, about 70 crores under the Paper Currency Reserve, about 30 crores under the Gold Standard Reserve. That these 100 crores were, so to say lent out by a poor country to a very rich country at 3½

to 4% and the capital value for every 100 was to-day 53 to 70. While our investments abroad are so small and are depreciating in value, the number of Joint Stock Companies and private enterprises in India controlled by outsiders was on the increase. All this was quite apart from and very much more important than what were known as the Home charges. Mr. Gokhale's charge about misappropriation in the promotion and building of railways in this country before the Welby Commission had never been met, and the Railways which had been a burden on the revenues of India until they recently had been built at ruinously high prices, because in the promotion of capital, in the purchase of materials, in the permanent way contracts, in the purchase of stores, and in every other department, there had been notorious corruption.

The scientific standard of currency on which India was being congratulated broke down in 1907-08 and it had been broken down again since the war. When the Exchange was going down favouring the exports of India, it had been fixed at 14. When it was going up to the disadvantage of India's trade, it had allowed to go up because the imports from England would be otherwise penalised.

Much was said about the economy of note circulation, but it would be true only when the gold saved in that manner was put into the Banks of the country for helping and fructifying the industries of this country, and not when it was being lent out at a low rate to another country. There was need for proper perspective in all these matters and above all there was need of looking at all economic questions from the standpoint of their country. Thus we are asked to concentrate on the winning of the war. The result of this war would have far-reaching influence on the future of this country. But the destruction of men and capital caused by this war pales before the destruction of men and capital which had been going on in this country. Plague alone was responsible for nearly as many deaths in India as the number of men estimated to have been actually killed on all fronts belonging to all nations that are fighting. There were questions in this country which demanded immediate attention notwithstanding the war, and they should be taken up with an open mind with that regard to economic truth which a keen student should have, and above all, with that feeling of patriotism by which alone the life of the nation could be built up.

Principal Anstey.

Principal Anstey said that he was glad to hear what Mr. Subedar had said on the subject. He quite agreed with most of what the lecturer had said except some points on which there would be legitimate criticism. He wished that more of his countrymen had known the views of young Indian thinkers like Mr. Subedar on those topics and it would help matters on both sides if it was realised that the capital invested in this country by England was regarded by advanced Indians as foreign and alien. That would decide a good many questions and he welcomed discussions of this kind in which the whole position would be frankly put. He regretted that it was impossible to bring those like the Editor of the "Times of India" who were writing on currency and financial matters to the College in order to take part in discussions of this kind.

Mr. Samaldas.

The Hon'ble Mr. Lalubhai Samaldas in summing up, after some discussion, congratulated the lecturer on the stimulating address given by him and on the many weighty issues raised. The lecturer had come up to the prophecy made by the late Mr. Gokhale about him 10 years back. He had felt after hearing the lecture that this vital topic had been neglected by the public and more discussions of this kind were necessary. He would like another lecture in which remedies could be suggested for the grave situation portrayed by the lecturer. He was convinced that India had not progressed as much as some of them could have looked for under the benign administration of England and the economic policy of the Government did require drastic revision. This fact had been recognised by the Chelmsford Montagu Report which had unfortunately failed to say anything on the Fiscal question. He was particularly interested in the question of the sub-division of holdings about which the Hon'ble Dewan Bahadur Godbole had brought a resolution in the Bombay Legislative Council. The difficulties raised were those of Hindu law and while the matter was under discussion the harm was going on. There were some points in which the lecturer had criticised those who wrote the reviews of trade of India, but if these writers had been there they would probably have some explanation to give, and he should like, not being an economist to have a thorough presentation of the other side if there was any case. The Industrial Commission Report was forthcoming shortly and they have great expectation that it would inaugurate a more active and national policy in economic and industrial matters.

Indian National Congress.

A Bombay Announcement.

BOMBAY, July 23.

The Secretaries of the Bombay Provincial Congress Committee have issued a circular letter to all other Provincial Congress Committees intimating them of the Bombay Committee's decision as desired by the All-India Congress Committee to hold the special session of the Indian National Congress in the 3rd week of August next and requesting them to send as many delegates as they can so as to enable the special session to give expression to the views of persons of all shades of opinion.

The Sedition Committee's Report.

BOMBAY, July 23.

Commenting on the Rowlett Commission's report the "Advocate of India" says:—The report justifies the Government in every action it has taken for the safety of the country and completely puts out of court those critics who have for their own purposes brought the monstrous charge that the Government have been for some unknown and insufficient reason using repression in the worst manner of Tsardom. The facts show that the Government of India and Provincial Governments have constantly erred on the side of leniency and mildness in dealing with this type of crime. Precautions specified are useful. It is doubtless to the prevention that the Government must look for bringing about a better outlook in the matter of seditious propaganda, the true solution of which lies in the creation of a strong public opinion against it.

The Rangoon Gazette.

RANGOON, July 23.

Commenting on the Rowlett Report the "Rangoon Gazette" says:—It is a complete vindication of the Government's action towards the seditious. It shows indeed in the opinion of the members of the committee that the Government has not gone far enough.

Central Provinces

For the last few days influenza has been prevailing in Nagpur.

The block on the line between Sherkote and Chutiana has been removed and through communication restored.

It is understood from a reliable source that Mr. Govind Rao Vinayaka Rao Deshmukh, Barrister-at-law and a Home Ruler of Nagpur has volunteered to proceed to Delhi immediately to defend Mr. Nekiram Sharma free of all charge.

South India

BANGALORE, July 23.

It is notified that His Highness the Maharaja of Mysore has appointed Mr. P. Raghavendra Rao Acting Second Member of His Highness' Council as temporary third member with effect from the date of return of Mr. A. R. Banerjee from leave.

Their Highnesses the Gaekwar of Baroda and the Yuvaraja of Mysore paid a visit to the Daily Memorial Hall the habitation of Mythic Society, this evening.

Lord Pentland's Contemplated Visit to Calicut.

CALICUT, July 23.

It is announced that H. E. Lord Pentland will arrive in Calicut on the 9th proximo. On the 9th morning, His Excellency will preside at a meeting of the District Recruiting Committee at the Huzur Office and will also receive some important deputations. On the morning of the 10th His Excellency will inspect the ship building industry in Calicut and also confer with the leading merchants of the district on the question of encouraging the ship building industry on the West Coast.

Latest Telegrams.

(ASSOCIATED PRESS TELEGRAMS).

CALCUTTA, July 24.

A most interesting supplement to the report of the Rowlett Commission a museum that has just been opened at the police training school in Calcutta. Here are gathered together various exhibits that have been produced from time to time in courts, when men have been put on their trial for assassination, dacoity or other crimes. Bombs of many types are displayed, the first being highly dangerous, book bomb that was sent to Mr. Kingsford by the members of Manikata Garden conspiracy in 1907. Progress of anarchism in the art of bomb making can be traced in these interesting exhibits from the time when they experimented with cocoanuts, brass and copper to the dangerous type of bomb made with the aid of a common cigarette tin. Especially interesting on account of their historical value are portions of bomb thrown at His Excellency the Viceroy (Lord Hardings) at Delhi in December 1912. The case includes fragment that were actually taken out of Lord Hardings' wounds. Amongst arms and ammunition there is a great variety of weapons from antiquated horse pistols to finished mausers, that were stolen from a consignment addressed to a local firm. Pistols of latter haul that have been recovered are kept in a separate case with a record of the circumstances in which each one was discovered or recaptured and of the miscreants into whose possession it passed after disappearance of the case. Miscellaneous exhibits consists of stock in trade of dacoit and anarchists.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన.

ఆంగలూరు పురవాసి ; గుండవరము విలేఖకుడు ; ప్రకటింప లేనందులకు చింతించువానియను—సంపాదకుడు.

I

అగ్నికుల తుక్రియసభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు:

అయ్యో, గత మేసెలలో జరిగిన అగ్నికులతుక్రియ సమావేశసభలో తీర్మానించిన విషయములను గురించి యీ గంభీరార్థదర్శకు యింతవరకు సరిగా తెలియజేయవలసివచ్చినది. ఇక నైనను పోదనంపు కార్యదర్శకులు చేయు పనులు ప్రతికామాలమున గ్రహించి మేముగొన ప్రార్థితులు.

బందరు సంఘ కేయోభిలాషి.

జూలై 21

II

వైష్ణవ విద్యాభివృద్ధి సంఘము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు:

అయ్యో, జూలై నెల 21 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము వందరారు వెదజాయిన పేటలో చాత్రాద శ్రీవైష్ణవ విద్యాభివృద్ధి గ్రామము తరపున ఒక సమావేశసభ సమావేశమైనది. ఈ సభ్యులు హాజరైరి. సమాజ పోషణమునకు విరాళములు చందాలు మూలమున వచ్చు ధనము చాలవలెను పుట్టి కొన్ని ఆదాయ మార్గముల విచారించుట సమాజభివృద్ధియునకు అత్యవసరమని కార్యదర్శకుడు హెచ్చరించిరి. అందుమీద సభ్యులు పర్యాయించి తిరుగుపాములయందును తమ బంధువుల గృహములలోను జరుగు వివాహములయందు పెండ్లిసూతుడు వాడు రూ. 1-0-0 యు పెండ్లిసూతుడైనాడు 0-8-0 తక్కువ కాక సమాజ కట్టుబాటు, ఇతర ప్రయోజనములందు యభివృద్ధి సంభావనలు సమర్పించవలయునని తీర్మానించిరి. కారణాంతరములచే సభకు విచ్ఛేదము బంధువులందఱును తీర్మానమును ఆదరించవలయునని ఇంద్రమాలముగ తెలియజేయు కొనచున్నాము.

చెన్నపురి కలసి కణ్ణనయ్య.

జూలై 22 గోపాల కార్యదర్శి

III

తాలూకా బోర్డు నిర్వహ్య భావము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు:

అయ్యో, గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురము తాలూకా పేజీ గ్రామమునుండి ప్రతినామ రు 1500 వరకు లోకము పెన్ను చెల్లుచున్నది. ఇప్పటి వరకు యెట్టి సదుపాయము తాలూకా బోర్డువారు జరిపియుండలేదు. ఇందును గురించి గ్రామస్థులు ఆధికారంతో తరువు మొదలెట్టుకొనెను. దీర్ఘిష్ట మెడికలు కాలిటరీ ఆఫీసువారి కాలిటరీ అప్రెంటిసువారు మా గ్రామమును చిత్రించినపుడు మా గ్రామ ఆరోగ్యదృష్టిని కనిపెట్టి ఆరోగ్యభివృద్ధి కొరకు మిక్కిలి అవసరమైన యేర్పాటులను కొన్నిటిని సిఫార్సు చేసెను. గత సంవత్సరము తాలూకా బోర్డు నిర్వహ్య కాలలో మరుగుదొడ్డును రెండు వెలుపులకు మరుగునను పోవుటకు తూములను మరీయొక కెలువుకు కంకరలేవును యెట్టి మెట్లు బాంక్షను ఆయినది. అదియేమి మరదప్పమా గాని వానిలో సొకసరియు నేటికి చేయుట లేదు. దీనికిందు గ్రామమునుండి తగిన రహదారి లేకపోవుట చేత గ్రామస్థులు మొదలెట్టుకొనగా మొదలెట్టుకొనగా ఆంగరనుండి మా గ్రామముమీదుగా తామరపల్లి వరకు రోడ్డు బాంక్షను ఆయినది. ఇందుకొరకు గ్రామస్థులు రు 825 లు తాలూకా బోర్డు వారికి చందాగాడ 6 సంవత్సరముల క్రితము యిచ్చిరి. ఆంగరనుండి పేజీవరకు ఆరవైలదూరము రోడ్డు కలుపుటకు యేర్పాటు జరిగి విడుదలకు వగయిరా తీరదగినంత వూర్తియై నేటికి 6 సంవత్సరములు అయిచప్పటికిని మా తాలూకా బోర్డు వారికి శ్రద్ధయే లేదు. మా పెద్దపురం తాలూకా బోర్డు నాకన ఆసభికారితోపుడు యిమా యిప్పుడులను సాకల్యముగ చిత్రించి యీ సంవత్సరము ఈ పనులు నేలవేర్చుటకు మా తురుగాక యిది ప్రార్థించబడుచున్నది.

పేజీ గ్రామవాసులు.

ప్రకటన

సాలూరు జమీందారీనుండి పట్టాలములో చేరువారలకు శాశ్వతముగా మూడు యకరముల భూమిని (సాగుబడికి వీలు అయినది) యిచ్చెద నని యిందుమూలముగా యావన్నునికి తెలియు జేయుచున్నాడను. పట్టాలములో చేరిన తేదీలగాయతు 3 (మూడు) సంవత్సరముల వరకును ఎవ్విధమైన పన్నును యివ్వ నవసరములేదు. మూడు సంవత్సరములు అయిన పిదప జిరాయితీపద్ధతిగా భూమిని పట్టాలములో చేరినవారు గాని లేక వారి ప్రతినిధులుగాని అనుభవించ నగును.

యల్. యల్. సన్యాసిరాజు

1260 సాలూరు జమీందారు.

ప్రకటన.

తెనాలి సంస్కృతకాలేజీలో వేదాంతశాస్త్రమునకు పాఠము చెప్పటకు భావ్యగ్రంథములు ఆద్యైకశిద్ధి మొదలగు గ్రంథములు బోధించగల వేదాంతపండితులు కావలయును విరాళము నెల 1-కి రు 80.

దరఖాస్తులు 7-8-18 లోగా క్రిందు చిరునామాకు పంపిరి. (1256)

తెనాలి } పి. అంజనేయులు బి. ఏ.
18-7-18 } కరెస్పాండెంటు, సంస్కృతకాలేజీ, తెనాలి.

అమృతమునకు తయారుగ నున్నది

60 గుట్టముల ధనము గలిగినట్టి రస్టన్ మేకర్ క్రూడ్ ఆయిల్ ఇంజన్ యొకటి. దిన మొకటికి 400 మూటలు బియ్యమును తయారు చేయు గల రెన్ మిల్లు మెషనరీతో సహా మా యొద్దనున్నది. వివరములు తెలియ గోరువారు ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలెను. (1252)

మెసర్స్ ఎ. సుబ్బాస్వామి సన్స్.
భూస్వాములు, స్వంతదారులు, గుడివాడ.

లాభము పొందు సమాచారము

సకలవిధముల యందును గ్యారంటీ.
మా కంపెనీయందు క్రొత్తమోస్తరుల అతిసుందరమైన కనికరము గల

నగలు అమ్మబడును

దయచేసి మా క్యాటలాగును రప్పించి, ఒకతూరి ఆర్డరు ఇవ్వండి. మా వద్ద గగలుతీసికొనినవారు మరల మరొక్కరికైనా కొనవలెదు మాకు నిశ్చయము. మీరు ఆర్డరు చేసినచో ఇది నాన్ రిటర్నిబుల మీకే తెలియును. (1284)

Address: The New Bombay Jewellery Manufacturing Co., 95, Sowcarpet, Madras.

అమ్మబడునట్లు లవలేహ్యము.
ఇది మామూలు కత్తియును కుట్టచేసి పీర్వమును హెచ్చించి చిరుముఖము లింపించి యాహ్లాదము చేసి చేతి కాలిముట్టుల పోగొట్టును. మెడలము చుట్టచేసి కర్రమునకు లేచునను కలిగించును. దీర్ఘము, భేదులు, తలనొప్పి, తొమ్మిదొప్పి మొదలగువానిని తప్పుక నివారించును. ఆర్డరును డబ్బి 1-కి రు. 2-0-0-0.
వైద్యశాస్త్ర మునిశ్చలకర్ గోవింద్,
అతరంగిగూడ కొనఁగలము, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

బాలురే విరులు

విజయనగర రాజుల కథలు 0-3-0
చిత్రారాజుల కథలు 0-4-0
దిల్లీ చక్రవర్తుల కథలు 0-4-0
గోల్కొండ నవాబుల కథలు 0-2-0

ఈ చరిత్రలే మన బాలుకు పిగ లగుదురు.
839 మా నేజరు, కలాభివర్ధి,
రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు, గోదావరి జిల్లా

కలరాకు భయపడ వద్దు.
డాక్టరు జి. కె. రావుగారి. మాపరూపనటి. కలరాను రెండుఘంటలలో తప్పక తుడుచును. మందు నుపయోగింపవలసివిధము మందుతో పంపబడును. సీసా 1-కి 0-8-0 మాత్రము. (1209)
ధన్వంతరి ఆశ్రమము,
45, విగ్ స్ట్రీట్, ట్రాఫిక్, మద్రాసు.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో,
మాంటురోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాపారమైన వెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీవతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. (946-387) మా నేజరు.

మలయ చందనము

(1251) నెగరోగమునకు కుశారము.
మందు పుచ్చుకొనచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. జత్యము లేదు. పిడికారీ మున్నగు కఠినచికిత్సల పనిలేదు. రుచ్యమైన మా మలయచందనము ఎటువైతెలుపు, పచ్చ ఆను మూడు విధముల నెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్పును. డబ్బి 1-కి 2-0-0.
గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

బ్లోరల్ ఆయిల్
పుష్కములలో తయారుచేయబడిన సుగంధ శ్రేష్ఠమైన తిలనూనె నుమారు 25 సంవత్సరములకు ప్రసిద్ధి చెందియున్నది. ఈ నూనె అధిక నువాసనగలదియు, తలకు చల్లదన మిచ్చును. ప్రేమ మార్కు పుష్పల్ ఖరీదు బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయ.
కెనారాయను హేరాయిలు
తిలలో వెండ్రుకలులేని జాగాలందు రోజు చురుచుండియెడల ధారాళముగా వల్లని వెండ్రుకలు మొలచును. ఖరీదు సీసా 1-కి 1 రూపాయ.
క్యార్ బ్యాల్లిక్ టూల్ పాడరు
(908) టిన్ను 1-కి 8 అణాలు.
ఇదియుగాక సకలవిధమైన వ్యాపకములకు మందులున్ను, మంచి వాసనలుగల ఆత్రేయ కల్గెరాలు ఉన్నవి. కేటాగునకు వ్రాసి తెప్పించుకో వచ్చును.
Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd, 91, Upper Circular Road, CALCUTTA.
Tele Address:— Rasayan.
Local Agents
P. Rangiah Chetty & Sons. Madras.
Indian Industrial Co.,
M. R. Chandra & Co.,
Madras Swadeshi Stores

సీవు భాగ్యవంతుడ వగుటకు

నే నొక మార్గమును చూపవచ్చునా? అట్లయిన “ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము” ఈ ఆశ్చర్య గ్రంథములో జర్మనీ గారిడి, యోగదృష్టి, సభకట్టు, పరకాయ ప్రవేశవిద్య, వాయునేగ మనోజేగము, హస్తలాభము, ఇండ్ల పు ఇంద్రజాలము, క్రియాసాధనము, మంత్రకాస్త్రము, భూశైవ్యము, యంత్రములు, ఆహారకావారి చిట్టచేత తమాషాలు, విచిత్ర విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయ చేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, తీవముతో సమాధి యుగట, మనుష్యుని చంపి తిరిగి బ్రతికించుట, రక్తములేని తలకాయచేత నూటలాడించుట, కండ్లకు గంతలు కట్టుకొని చూడకుండా వస్తువులపేర్లు చెప్పట, భూమిపండు గజము యెత్తుని గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలబెట్టు మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన సీవు అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలవని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. ఈ పుస్తకమును అమ్మచేయుట ఈ నెల అఖరుకు పూర్తియగును. ఈ గ్రంథమును ఇతరులకు 15 రూపాయలకు అమ్మబడును. ఈ గ్రంథమునే (భృగూస్తుదారులకు) రు. 4 ల కే ఇవ్వబడును. భరణాస్తుదారులుగా చేరువారు తమ భరణాస్తుతో కూడ 1 రూపాయ మాత్రము చుజియార్దరుద్వారా తీసుకొని యీ క్రింది నిలాసమునకు పంపించి తమ చేరును విజయవలెయింపుకొనినచో అట్టివారికి ఈ పరమరహస్యమైన గ్రంథమును మిగత రు 8 లకు బి. సి. గ పంపబడును. (894-984)
పి.ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

కాళియు కి సంవత్సరాది సంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

పింగళి సంవత్సరమున జరిగిన బోధామౌర్యసంగ్రహ చక్రమును, అభ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష వివరములు విజ్ఞానపాఠశాలలకు అనువైన వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములు అగు మాహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాళితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాళియు కి సంవత్సరమున జరిగిన బోధామౌర్యసంగ్రహ చక్రమును, అభ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష వివరములు విజ్ఞానపాఠశాలలకు అనువైన వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములు అగు మాహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాళితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.	తెల 6 2-0-0
అంధ్రవారప్రతి సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-3-0
" అర్ధసంవత్సర " " " 0-12-0	
అంధ్రవారప్రతి సంవత్సర, లేక దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

అంధ్రవారప్రతి కాళియు కి సంవత్సరము, పోస్టునామ సం 212 రు, మదరాసు.

అమృతంబనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము

తామరలైలము	గజకిలైలము	మోహినిలైలము
కట్టి 1-3 0-3-0	కట్టి 1-3 0-4-0	కట్టి 1-3 0-12-0

అమృతంబనము కీచ 6, తయారై పీచి మదరాసు.

బాదామీడియలకు పరము: బివోడిక నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని చను నుడిసారాధనవిధాన

అజరిత్రపు రత్నములను జనించు బాధ్యమైన కీచము వంటి వండు. కురుపులను, వచ్చులను, గంధములను పుష్పము, (పాతకావ్యములను అన్ని విధములకలసి గలగు చర్మరంగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి క్రిందమైన రత్నముల కారణము

కావ్యసారసరితా గుణ మిచ్చుట నిష్కలము, సహజమైనను వేద్యకవియను అన్ని విధములైన బోధములను బోగొట్టును. కీచమునందలి పాదలనదోషములను, మలబద్ధకమును కాల్గొనబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రత్నమును కుద్రపరచును. కీచరాశిగ్రహము గలగజేయను, 16 రోజులకు ముందుకు 4 పాస్సుల బుద్ధిలో ఆచరించును.

ప్రొటోటరు:— పి. డి. సావంత్, 144, భవనవాడీ, నెం 2 బొంబాయి
Proprietor P. D. SAVANT, Faneaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

వివరముల వివరము

ఇది తెలుగులకు అన్నియు నిరంతరము.

తెల 0-4-0 రు. 1-0-0 రు.

అంధ్రవారప్రతి కాళియు కి సంవత్సరము

ఇది తెలుగులకు అన్నియు నిరంతరము.

తెల 0-4-0 రు. 1-0-0 రు.

మీ కవనరమయినచో

యంత్రప్రబంధమైత్యగారి కరగి బోధామౌర్యసంగ్రహ చక్రములను గురించియు, తక్కు, ఇనుపవాదములు, వంపులు వంపులుగ మంగులదిన లేకులు బోధములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని వివరములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతినందర్పముల ప్రలాహ వారించింపవలసిగది. మీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటగోతు కోరి సంతులే వానిని సకాలములో నరభరా చేయుటగోతు గొప్ప పేరు ప్రసాదించును.

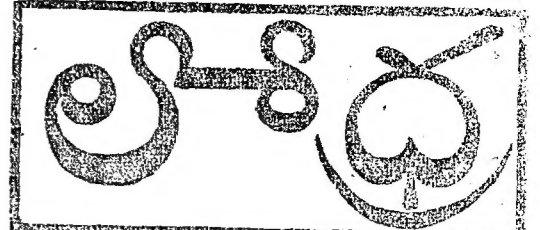
విలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, రేచలపెట్టె నెం 55కి రు,

389

మదరాసు

(పై కామ్యూజింగ్ గోడనప్పుడు ఈ పత్రిక పేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

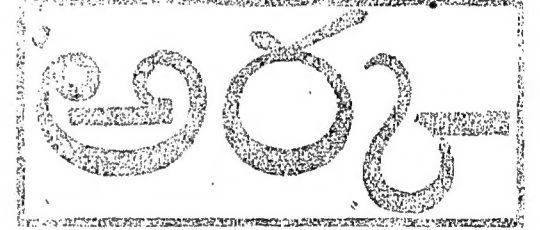
గోరాయి పోగొట్టుట:— ప్రతి గంటకు ముద్రాకరణ బోధామౌర్యసంగ్రహ చక్రములను, అభ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష వివరములు విజ్ఞానపాఠశాలలకు అనువైన వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములు అగు మాహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాళితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

తెలుగు 2-0-0. చిన్న 1-10-0

రత్నముల ప్రావకము:— ఇది రత్నములను, అభ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష వివరములు విజ్ఞానపాఠశాలలకు అనువైన వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములు అగు మాహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాళితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

తెలుగు 2-0-0. చిన్న 1-10-0.

ఇది నివారణ బుద్ధి 1-3 రు. 1-0-0.

కేవలముగ, ఆయుర్వేద బోధకాల, పాఠశాలములకు అక్షమ రోడ్డు, ఎగుంజూరు, మద్రాస్. 166

ప్రాంత:— 2, బందగ పీఠి, మద్రాసు.

303 పాశ్చాత్య కేంద్రములకు 504

మండియలపాటి సిద్ధాపదములు. లోకామయసార కస్తూరిమాత్రల నివృత్తనను నరసింపుడు.

ప్రతి దర్శనమును లక్షలలోని సీసాలు విక్రయించ బడుచున్నది.

ఇంటియూనారు మృత్యువు క; బాధ్య, నిశాక, మలియన్స్, గోరాయి, పీఠి, బిరెండ్, కుర్చీ, నువ్వులు ప్రజాసేవలవారు ఈ పే సెట్టావధమును, ఈ పేయు 20 రు చుచ్చారు.

మహాభారతం "బోధామౌర్యసంగ్రహ" కథాని మృత్యు సీసా మీ యందు మృత్యు సీసల, మండిక సెట్టావధము నుచుచును, నిరక్షించి, మొరకెట్టావధము కట్టిపావును.

కీరలము, కీరవాళము, అభ్యాత్మిక, వ్యావహారికము, బ్రాహ్మ, మాంద్యము, మలబద్ధకము, కష్ట, గెలుపుకొల్పి బుధావక, అభ్యాత్మికము, కష్టసీసలము గుండు చికారము, చిన్న చిట్టెలకు గుండు బ్రాహ్మ, కష్ట, బాధానా, మలియన్ సకే రోగములను, ఈ సిద్ధాపత్రిక సేవనకే సాక్ష్యముగా పోయి గుణము గలగును.

ప్రతి దర్శనములో సకేవలము అనునట్టియు నుదహరిం: కమలగు రిక్తాటక మాదికలనుండి యావధములను నయూరు జేయవలయును.

కీరవాళము యావధానము అనునట్టియు, ప్రతి సీసావధములకు 20 రు. 1-0-0 రు.

ఇనుపకమ్మలకు, ప్రతి సీసావధము 20 రు. 1-0-0 రు. 1-0-0 రు.

6 సీసాలు బోధామౌర్యసంగ్రహ చక్రములకు 2-0-0 రు. 1-0-0 రు.

303 సీసాలు బోధామౌర్యసంగ్రహ చక్రములకు 2-0-0 రు. 1-0-0 రు.

ఇనుపకమ్మలకు, ప్రతి సీసావధము 20 రు. 1-0-0 రు.